

ΠΟΛΙΧΝΙΑΤΙΚΟΣ Λόγος

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ
ΣΤΑ ΜΕΛΗ

ΠΟΛΙΧΝΙΤΟΣ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΠΟΥ ΕΚΔΙΔΕΙ ΤΟ Δ.Σ. ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ «Ο ΠΟΛΙΧΝΙΤΟΣ ΛΕΣΒΟΥ» • ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ 147, 114 72 ΑΘΗΝΑ

ΤΕΥΧΟΣ 146 • ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2016

Φάκελος Νερό

Η διαχείριση του νερού και των υδατικών πόρων συνιστά μια από τις μεγαλύτερες προκλήσεις του 21ου αιώνα για ολόκληρο τον πλανήτη. Δεν είναι τυχαίο άλλωστε, που οι διεθνολόγοι συμφωνούν ότι οι πόλεμοι των επόμενων δεκαετιών θα έχουν ως «μήλο της έριδος» αυτόν τον φυσικό πόρο. Με την επιδείνωση του φαινομένου του θερμοκηπίου και της κλιματικής αλλαγής, που προβλέπουν πλέον με βεβαιότητα οι επιστήμονες, το πρόβλημα αναμένεται να πάρει δραματικές διαστάσεις σε περιοχές του πλανήτη με τροπικό/υποτροπικό και μεσογειακό κλίμα όπως η Ελλάδα. Ιδιαίτερα δε αναμένεται να πληγούν τα νησιά του Αιγαίου όπου οι βροχοπτώσεις είναι σχετικά χαμηλές καθ' όλη τη διάρκεια του έτους και κυρίως τη θερινή περίοδο.

Το πρόβλημα του νερού το έχουμε βιώσει για αρκετά χρόνια τώρα και στην περιοχή μας. Δεν ήταν λίγες οι περίοδοι με μεγάλες και συστηματικές διακοπές της παροχής νερού στον Πολιχνίτο, ιδιαίτερα κατά την καλοκαιρινή περίοδο όπου οι ανάγκες είναι μεγαλύτερες, ενώ και το ζήτημα των ποιοτικών χαρακτηριστικών του νερού και της καταλληλότητάς του έρχεται στην επικαιρότητα ξανά και ξανά, προκαλώντας την ανησυχία κατοίκων και παραθεριστών. Οι όποιες παρεμβάσεις έγιναν την τελευταία 20ετία (με την ανόρυξη γεωτρήσεων, την αξιοποίηση φυσικών πηγών, κλπ.) μάλλον πυροσβεστικό χαρακτήρα είχαν και δεν έλυσαν το ζήτημα οριστικά. Τίθεται επομένως ως επιτακτική ανάγκη η ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου μακροχρόνιου σχεδιασμού που θα εξασφαλίζει την αποτελεσματική διαχείριση των υδατικών πόρων και την παροχή επαρκούς και ποιοτικού νερού.

Το Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής του Υδατικού διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου που σχετικά πρόσφατα εγκρίθηκε από το Υπουργείο Περιβάλλοντος δίνει τις κατευθύνσεις των μελλοντικών δράσεων, εντούτοις εγείρονται σημαντικά ερωτήματα και προβληματισμοί, ορισμένοι εκ των οποίων θίγονται παρακάτω με εξειδίκευση στην περιοχή μας.

Ποιότητα νερού Πολιχνίτου

Το νερό που καλύπτει σήμερα τις ανάγκες του χωριού μας προέρχεται από τις πηγές Βουλέλλη και ενισχύεται με ποσότητες νερού από γεωτρήσεις που έχουν ανορυχθεί στην ευρύτερη περιοχή Πολιχνίτου.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ-ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

Θεωρούμε και είναι πολύ σημαντικό να συνεχιστεί η έκδοση της εφημερίδας μας. Διότι δημοσιοποιούνται θέματα που αφορούν την κοινωνία μας και ότι άλλο μπορούμε.

Γ' αυτό θα παρακαλούσαμε την οικονομική τακτοποίηση εκ μέρους σας, ώστε να συνεχιστεί η έκδοση και αποστολή της. Εάν κάποιος δεν την θέλει, ή έχει αλλάξει διεύθυνση ας επικοινωνήσει μαζί μας.

Ευχόμαστε Καλό Καλοκαίρι, καλή δύναμη, και καλή Αντάμωση στο χωριό μας.

Το Δ.Σ.

Με βάση μετρήσεις που έχουν διενεργηθεί μέχρι σήμερα (δες άρθρο Καθηγητή Ακίνδυνου Κελεπερτζή στον Πολιχνιατικό Λόγο τ. 143) φαίνεται ότι η ποιότητα του νερού που φτάνει στην υδατοδεξαμενή Πολιχνίτου είναι αρκετά ικανοποιητική. Εντούτοις, ερωτήματα ανακύπτουν ως προς το αν οι αναλύσεις αυτές έχουν συμπεριλάβει βαρέα μέταλλα, καθώς και για την ποιότητα του νερού κατάντη της δεξαμενής, στο δίκτυο ύδρευσης του χωριού.

Σημειώνουμε εδώ ότι το δίκτυο ύδρευσης Πολιχνίτου έχει κατασκευασθεί δεκαετίες πριν, περιέχει αμιάντο, γεγονός που δημιουργεί εύλογα ερωτήματα για τις συγκεντρώσεις του επικίνδυνου αυτού στοιχείου στο πόσιμο νερό. Επομένως, είναι απολύτως αναγκαίο να αποσαφηνισθεί η καταλληλότητα του νερού που φτάνει στον τελικό χρήστη στην περιοχή Πολιχνίτου, και η σκοπιμότητα αντικατάστασης μεσοπρόθεσμα του δικτύου υδροδότησης του οικισμού. Σε κάθε περίπτωση, η ενημέρωση των κατοίκων του Πολιχνίτου για τα αποτελέσματα των χημικών αναλύσεων του νερού που χρησιμοποιούν είναι δημοκρατικό τους δικαίωμα.

Επάρκεια νερού Πολιχνίτου

Διακοπές στην απρόσκοπτη παροχή νερού στον Πολιχνίτο καταγράφονται κάθε χρόνο, ιδιαίτερα κατά τη θερινή περίοδο. Η εξασφάλιση πρόσθετων ποσοτήτων απαιτεί την υλοποίηση μεγάλων έργων υποδομής. Όμως, πριν πάμε στα έργα υποδομής νομίζουμε ότι η σύγχρονη προσέγγιση του προβλήματος νερό επιβάλλει τη μελέτη της ζήτησης. Με βάση το Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής του Υδατικού διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου, περίπου το 30% του νερού στα Ελληνικά νησιά καταναλώνεται για ύδρευση, το 64% στον αγροτικό τομέα για αρδεύσεις, το 5% στην κτηνοτροφία και το 1% σε βιομηχανικές δραστηριότητες.

Είναι επιτακτική ανάγκη επομένως να εξετασθεί η δημιουργία ενός διπλού δικτύου (ένα δίκτυο για το πόσιμο νερό και ένα ξεχωριστό δίκτυο με νερό κατάλληλης ποιότητας για τις υπόλοιπες δραστηριότητες). Στο πλαίσιο αυτό τα υψηλής ποιότητας νερά των πηγών θα διοχετεύονται στο δίκτυο του πόσιμου νερού, ενώ στο 2ο δίκτυο θα μπορούν να εισάγονται και ποσότητες νερού από την επεξεργασία των λυμάτων. Η προστασία επομένως των υπόγειων υδατικών πόρων του νησιού μας προϋποθέτει την άμεση ολοκλήρωση των έργων υποδομής για την επεξεργασία των λυμάτων και την αξιοποίηση του νερού που προκύπτει μετά από τριτοβάθμια επεξεργασία σε κατάλληλες χρήσεις. Η δημιουργία μονάδας επεξεργασίας λυμάτων στον Πολιχνίτο επιβάλλεται από την Ευρωπαϊκή νομοθεσία και θα πρέπει να αποτελέσει έργο πρώτης προτεραιότητας για την περιοχή μας.

Κατασκευή φραγμάτων

Για πολλά χρόνια ο σχεδιασμός της διαχείρισης των υδατικών πόρων της Λέσβου βασίσθηκε στην κατασκευή φραγμάτων και ταμιευτήρων. Έτσι, κατασκευάστηκε το φράγμα της Ερεσσού, το φράγμα της Σεδούντας (που ποτέ δεν ολοκληρώθηκε), ενώ στο Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής του Υδατικού διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου προβλέπεται και η κατασκευή του φαραωνικών διαστάσεων φράγματος Τσικνιά (το οποίο θα είναι πενταπλάσιο του φράγματος της Ερεσσού!).

Υπάρχουν οι οικονομικοί πόροι για τέτοιου τύπου επε-

Ο Σύλλογος Πολιχνιατών Αθήνας παίρνει την πρωτοβουλία να ανοίξει τη συζήτηση για το ζήτημα του νερού στον Πολιχνίτο και συνολικά για τη διαχείριση των υδατικών πόρων στο νησί μας, με στόχο τη διαμόρφωση ενός πλαισίου δράσεων και διεκδικήσεων που θα στοχεύουν στην προστασία των υδατικών πόρων και στην εξασφάλιση επαρκούς και κατάλληλου νερού για κατοίκους και επισκέπτες.

Σαν πρώτο βήμα διοργανώνει αυτό το καλοκαίρι **ομιλία/συζήτηση** με τον συγχωριανό μας Καθηγητή Πανεπιστημίου **κ. Ακίνδυνο Κελεπερτζή**, που έχει πραγματοποιήσει πολλές έρευνες στον τομέα. Σας περιμένουμε όλους **αρχές Αυγούστου στο Πολύκεντρο Πολιχνίτου**.

βάσεις στη σύγχρονη χρεοκοπημένη Ελλάδα; Έχουν μελετηθεί επαρκώς οι επιπτώσεις που θα επιφέρουν τα έργα αυτά στο περιβάλλον και ιδιαίτερα στο ευαίσθητο οικοσύστημα του Κόλπου Καλλονής;

Η εμπειρία από το φράγμα της Ερεσσού όπου σε σημαντικό βαθμό ενοχοποιείται για την διάβρωση της παραλίας της Σκάλας Ερεσσού δημιουργεί εύλογους προβληματισμούς. Και τελικά, γιατί πρέπει να οδηγηθούμε στην κατασκευή νέων φραγμάτων με πιθανές δυσάρεστες επιπτώσεις στο περιβάλλον και δεν προσανατολιζόμαστε στην ανασύσταση του φυσικού ταμιευτήρα της Λέσβου, της Μεγάλης Λίμνης; Θα δημιουργηθεί έτσι ένα ειδικό περιβάλλον με πολλές προοπτικές τουριστικής ανάπτυξης, ενώ θα εμπλουτίζεται και ο υδροφόρος ορίζοντας του νησιού.

Συντήρηση και ενίσχυση παραδοσιακών τεχνικών εξοικονόμησης νερού

Για δεκαετίες οι πρόγονοί μας κατέβαλλαν άοκνες προσπάθειες για την συλλογή και αξιοποίηση του βρόχινου νερού. Έφτιαξαν στέρνες και ένα εκτεταμένο δίκτυο ξερολιθιών και αναβαθμίδων (πεζούλες), που σήμερα σε μεγάλο βαθμό έχουν εγκαταλειφθεί. Η συντήρησή τους δεν αποτελεί απλώς ένα χρέος στις εκατοντάδες χιλιάδες εργατώρες που επενδύθηκαν στην κατασκευή τους, αλλά ουσιαστική παρέμβαση αξιοποίησης του βρόχινου νερού, εμπλουτισμού των υδροφορέων και ανάδειξης μιας ιδιαίτερης συνιστώσας της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς του τόπου μας.

«Γαλάζια σημαία» στη Νυφίδα

Ανακοινώθηκαν από την Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης (ΕΕΠΦ), Εθνικό Χειριστή του Διεθνούς Προγράμματος «Γαλάζιες Σημαίες» στη χώρα μας, οι βραβεύσεις ακτών και μαρινών με «Γαλάζια Σημαία» για το 2016. Με 395 βραβευμένες ακτές, η Ελλάδα κατέχει την 3η θέση παγκοσμίως ανάμεσα σε 50 χώρες. Δυο περισσότερες σε σχέση με πέρυσι είναι οι Γαλάζιες σημαίες που θα κυματίζουν φέτος το καλοκαίρι στις παραλίες της Λέσβου καθώς προστέθηκαν η Πέτρα και η Νυφίδα που είχαν μείνει «εκτός» του προγράμματος πέρυσι.

Οι δέκα παραλίες που βραβεύθηκαν στο νησί μας είναι: Δήμος Λέσβου, Τσαμάκια, Εφταλού/Αγ. Ανάργυροι, Κάγια, Άναφος, Αγ. Ισίδωρος, Μόλυβος, Βατερρά, Κανόνι Θέρμης, Πέτρα, Νυφίδα.

ΒΑΦΤΙΣΗ

Ο Χατζηλάμπρος Αντώνης και η Στέλλα Σιώλου βάφτισαν στις 2 Μαΐου το γιο τους και το όνομα αυτού «Ευστράτιος». Να τους ζήσει.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Η Σεϊτανίδου Εύα (κόρη της Καίτης Καρατζάνου, Καβάλα) γέννησε αγόρι στις 30/5. Να τους ζήσει.

ΓΑΜΟΙ

• Ο Άγγελος Ξενάκης και η Αγγελική Μουτζουρίδη (κόρη της Ειρήνης Θεοδωρή) ετέλεσαν τον γάμο τους στις 27/5/2016.
• Ο Γιώργος Δροσόπουλος και η Μαρία-Ελένη Σουρτζή (κόρη της Τασούλας Βαρβάκη) ετέλεσαν τον γάμο τους στις 11/6/2016.
Να ζήσουν ευτυχισμένοι!

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΕΦΥΓΑΝ

- Κλούρα Αικατερίνη, χήρα Ευστρατίου, 28-3-2016
 - Πανσεληνάς Ερμής 21/04/2016
 - Αργύρη Ευτυχία (Βουρτιανού), Απρίλιος
 - Μπράνης Σπύρος, 13/04/2016
 - Γαλάνης Νίκος (σύζυγος Μαρίας Καμπούρη), Θεσ/νίκη, 19/04/2016
 - Σταματέλλη-Καμμά Παναγιώτα, 03/06/2016
 - Κακάμπουρας Δημήτριος του Αντωνίου, 21/4/2016
 - Γαβριήλ Αικατερίνη, χήρα Ευστρατίου, 7-5/2016
 - Παπουτσέλλης Ευστράτιος του Δημητρίου, 25/5/2016
 - Διακορώνας Αναστάσιος του Βασιλείου, 6/6/2016
- Θερμά συλλυπητήρια στους οικείους τους.**

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΜΕ ΤΟ «ΝΟΣΤΟ»

Ο ΝΟΣΤΟΣ είναι Σύλλογος Μυτιληνίων Βορείων Προαστίων με έδρα το Μαρούσι.

Ο Σύλλογος αυτός μας τίμησε στον ετήσιο χορό μας με την παρουσία της Αντιπροέδρου Κα Χατζηβαγιάννη Πελαγία και την Γραμματέα τους. Στις 12 Μαΐου μας προσκάλεσαν και συναντηθήκαμε με τα μέλη του Συλλόγου τους για έναν απογευματινό καφέ.

Ανταλλάξαμε απόψεις, σκέψεις και ιδέες για το νησί μας και για τις δραστηριότητες των δύο Συλλόγων. Καταλήξαμε ότι πρέπει να υπάρχει συνεργασία προς όφελος και των δύο.

Στην παρέα μας παρευρέθηκε ο Δήμαρχος Αμαρουσίου Κος Πατούλης ο οποίος θυμήθηκε τη συμμετοχή μας στην απελευθέρωση του νησιού μας (8/11) όπου χορέψαμε στο Δημαρχείο. Υποσχέθηκε τη στήριξη του στους Συλλόγους για οποιαδήποτε εκδήλωση.

Εύχομαι στο επόμενο κάλεσμα του ΝΟΣΤΟΥ να παρευρεθούμε περισσότεροι Πολιχνίτες.

Τάκης Μαλλιάκας

Εις μνήμην Ερμή Πανσεληνά

Δύσκολο το 2016 για τον Σύλλογό μας. Αφού μετά την απώλεια τής επί σειράς ετών Γενικής Γραμματέως Μαρίας Χιώτου Μουζά, έχασε από τις τάξεις του και ένα ενεργό μέλος. Στις 16-4-2016 έφυγε για άλλη γειτονιά ο Ερμής Πανσεληνάς. Γιος του Ευστράτιου Πανσεληνά, ιδρυτή και πρώτου Προέδρου του Συλλόγου. Ο Ερμής δεν υπήρξε μέλος Δ.Σ. Έδινε όμως το παρόν σε κάθε του εκδήλωση. Είχα την τύχη να συνεργαστώ μαζί του, ίσως στην τελευταία του προσφορά στον Σύλλογο. Αντέγραψε μεγάλο μέρος της δράσης των πρώτων χρόνων από το αρχείο του πατέρα του και μου το παρέδωσε για να αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Συλλόγου.

Κλείνοντας θέλω να προσθέσω μια προσωπική μαρτυρία. Όταν ο Σύλλογος στεγαζόταν στο μικρό γραφείο της Ζαλόγγου 1, ήταν τόσες οι κούτες που έστελνε σαν Οικονομικός Διευθυντής της ADELKO για την λαχειοφόρο αγορά του αποκριάτικου χορού που σχεδόν γέμιζε.

Ας είναι ελαφρύ το χώμα που τον σκεπάζει. Και θα τον θυμόμαστε πάντα για την καλосύνη του και την αγάπη που έτρεφε τόσο για το χωριό, το οποίο επισκεπτόταν συχνά, αλλά και για τους Πολιχνίτες.

Κυριάκος Κουκούλας

Αποχαιρετισμός στο Νίκο

Τον περασμένο Σεπτέμβρη, όταν σκορπούσε η καλοκαιρινή συντροφιά, δόθηκε η ευχή και η υπόσχεση να μαστε όλοι και το επόμενο καλοκαίρι παρόντες στο προσκλητήριο. Αλίμονο όμως! Άλλαι μεν βουλαί ανθρώπων, άλλα δε Θεός κελεύει! Εσύ Νίκο παρσπόνδης, για να νιώσουμε οι υπόλοιποι φέτος την ορφάνια από την απουσία ενός πολύ σημαντικού μέλους της παρέας μας.

Μπορεί να μην ήσουν από καταγωγής Πολιχνίτης. Έγινες όμως φανατικότερος από εμάς, τους γηγενείς. Σε πήρε παό το χέρι η αγάπη και σ' έφερε στα μέρη μας κι εσύ που μπορούσες να εκτιμήσεις αυτά, που δε βλέπαμε εμείς οι ντόπιοι, έκανες τον τόπο μας δεύτερη και προτιμότερη πατρίδα σου, αφήνοντας πιο πίσω την πανέμορφη Χαλκιδική. Εκτίμησες τη στεριά του νησιού μας, τη θάλασσα, τους ανθρώπους κι έγινες ένα μαζί τους. Κι αυτό δε γινόταν να μη βαραίνει στην αξιολόγησή μας.

Εκείνα όμως που ήταν ανεκτίμητα, ήταν η προσωπικότητά σου, ήταν τα πιστεύω σου, ήταν οι αρχές σου, ήταν στη συζήτηση ο σωστός λακωνικά δομημένος λόγος σου, ήταν η προσήνεια, η ανεκτικότητα. Ήταν ο ολοκληρωμένος άνθρωπος. Τώρα έφυγες και δεν θα είναι αμελητέο το κενό που έμεινε πίσω σου. Οι φίλοι σου όμως, η παρέα σου, θα σ' έχουν ανάμεσά τους, μέχρι να συμπληρωθεί και για εμάς του χρόνου, του πανδαμάτορα, το έργο.

Καλό σου ταξίδι πολυαγαπημένε και αλησμόνητε Νίκο.

Υ.Γ. Ο Νίκος Γαλάνης ήταν σύζυγος της Μαρίας Καμπούρη, θυγατέρας του Χαρίλαου και της «Κυρίας Ολγας», της δασκάλας του Γ' Σχολείου. Το ζεύγος κατοικούσε στη Θεσσαλονίκη.

Οι φίλοι του

Για τις προσφορές-συνδρομές σας
ο νέος λογαριασμός του Συλλόγου μας
ALPHA BANK -ΚΟΙΝΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ
GR 7001405550555002101040960

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

ΜΕΛΗ Δ.Σ.	ΤΗΛ.
Μαλλιάκας Τάκης (Πρόεδρος)	2106107760 panosmall@hotmail.com
Βουλγαρέλλη Πελαγία (Αντ/δρος)	210 9911733
Μακρής Τάσος (Γραμμ.)	210 6719306
Σπανός Τάκης (Ειδ. Γραμμ.)	2233080402 panayiotis.spanos@gmail.com
Θεοδωρή Ειρήνη (Ταμίας)	2106847354
Κεχαγιά Πελαγία (Μέλος)	2108144177
Γιαννέλλης Μιχάλης (Μέλος)	6944744241
Μοιρασγεντής Σεβαστιανός (Μέλος)	6974929802
Κουκούλας Κυριάκος (Μέλος)	6977076587

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΠΟΛΙΧΝΙΤΟΥ

Με ιδιαίτερη χαρά επικοινωνούμε για μια ακόμη φορά με το Σύλλογο Πολιχνιατών Αθήνας, για να εκφράσουμε τις θερμότερες ευχαριστίες μας για την άσπρη φιλοξενία που επεφύλαξαν στα παιδιά της Γ' τάξης του Γυμνασίου μας.

Επιστρέψαμε από τριήμερη εκπαιδευτική εκδρομή από το Μεσολόγγι με θέμα τις Αλυκές στην Αθήνα. Θα μέναμε και μια μέρα στην Πρωτεύουσα για να δουν τα παιδιά τα αξιοθέατα της Αθήνας κι έτσι να συμπληρωθεί η εκπαιδευτική εξόρμηση από το χωριό μας στην άλλη Ελλάδα.

Μόλις ο σύλλογος έμαθε ότι θα μέναμε στην Αθήνα, αμέσως ο

Τάκης ο Μαλλιάκας με πήρε τηλέφωνο και μου ανακοίνωσε ότι ο σύλλογος είχε τη μεγάλη χαρά να

προσφέρει στα παιδιά το δείπνο μόλις θα φτάναμε το βράδυ στην Αθήνα. Το κέρασμα δε έγινε στο Μυτιληνιό ουζερί στη Μπενάκη κι έτσι και στην Αθήνα μάς συνόδευαν οι γεύσεις του χωριού μας.

Το σχολείο μας λοιπόν εκφράζει στο σύλλογο ολόκαρδες ευχαριστίες για τη συμπαράστασή του όποτε χρειάστηκε κι ελπίζουμε κάποια στιγμή να το ανταποδώσουμε με το δικό μας εκπαιδευτικό τρόπο.

Εκ μέρους του συλλόγου διδασκόντων

Ο Διευθυντής
Μακρής Χρήστος

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ - ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

• ΝΑΡΛΗ-ΑΔΑΛΗ	30	• ΓΙΑΝΝΑΚΑΣ ΠΑΝΟΣ & ΜΑΡΙΑ (Εις μνήμην Νίκου Γαλάνη)	50
• ΘΕΟΔΩΡΕΛΛΗ-ΣΠΑΚΟΥΡΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ Εις μνήμην των γονέων της Παναγιώτου Σπακουρή & Μαρίας Σαντή - Θεσ/νίκη...	30	• ΜΑΚΡΗΣ ΤΑΣΟΣ & ΜΑΡΙΑ (Εις μνήμην Νίκου Γαλάνη)	30
• ΣΤΑΥΡΕΛΛΗΣ ΝΙΚΟΛ. του Δημ.	50	• ΚΟΥΣΚΟΣ ΠΑΝΑΓ. & ΜΥΡΣΙΝΗ (Εις μνήμην Νίκου Γαλάνη)	20
• ΒΟΓΙΑΤΖΗ ΜΥΡΣΙΝΗ του Παν.	30	• ΧΑΤΖΟΓΛΟΥ ΓΙΩΡΓΟΣ & ΧΡΥΣΟΥΛΑ (Εις μνήμην Μαίρης Χιώτου)	50
• ΠΑΤΑΚΟΥ ΑΓΓΕΛΙΚΗ - Κόρινθος	20	• ΜΟΙΡΑΣΓΕΝΤΗΣ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ του Βασίλ. 20	
• ΜΟΣΧΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	30	• ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	20
• ΦΡΑΓΚΟΣ ΣΑΒΒΑΣ & ΟΛΓΑ	30	• ΚΟΥΤΡΗ-ΠΥΛΕΡΗ ΑΡΤΕΜΙΣ	20
• ΓΑΛΑΡΑ ΧΡΥΣΟΘΕΑ του Παν.	50	• ΖΑΡΟΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ & ΓΕΩΡΓΙΑ	20
• ΚΙΝΤΑΣ ΠΑΝΑΓ. (Εις μνήμην των γονέων του Γιαννακού-Γιαννούλας Κιντά και Δημητρίου -Μερόπης Παπαδημητρίου)	50	• ΙΑΤΡΕΛΛΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ	50
• ΚΑΡΠΕΤΑ-ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ	50	• ΠΑΛΛΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ	20
• ΒΛΑΒΙΑΝΟΣ ΑΝΤΩΝΗΣ (Εις μνήμην της συζύγου του Ντόρας)	300	• ΧΑΤΖΟΓΛΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ & ΧΡΥΣΟΥΛΑ (Εις μνήμην της Παναγιώτας Καμμά-Σταματέλλη)	50
• ΑΡΧΟΝΤΟΥΛΗ ΚΑΤΕΡΙΝΑ	20	• ΣΤΑΜΑΤΕΛΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ (Εις μνήμην της πολυαγαπημένης του αδελφής Παναγιώτας Καμμά-Σταματέλλη)	20
• ΑΝΔΡΕΑΔΕΛΗΣ ΠΑΝΑΓ. του Ευστρ.	20	• ΣΤΑΜΑΤΕΛΛΗΣ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ (Εις μνήμην της πολυαγαπημένης του αδελφής Παναγιώτας Καμμά-Σταματέλλη) ..	20
• ΕΚΤΟΡΑΣ & ΕΙΡΗΝΗ ΑΛΙΦΕΡΗ	50	• ΚΑΜΜΑΣ ΦΙΛΙΠΠΟΣ (Εις μνήμην της συζύγου του Παναγιώτας)	30
• ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ	50	• ΓΙΑΜΜΑ-ΧΑΤΖΗΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΑΓΓΕΛΙΚΗ 100	
• ΣΑΝΤΗΣ ΚΩΣΤΑΣ (Φυτώριο Λ. Μαραθώνος)	50	• ΣΠΥΡΕΛΛΗ ΕΥΣΤΡΑΤΙΑ (Γερμανία)	100
• ΜΟΙΡΑΣΓΕΝΤΗΣ ΚΩΣΤΑΣ (καθηγητής) ..	50	• ΑΛΒΑΝΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ του Χαράλ.	20
• ΑΝΔΡΕΑΔΕΛΛΗ ΜΥΡΣΙΝΗ (Εις μνήμην της κόρης της Ντόρας)	50		
• ΒΕΡΓΩΤΗΣ ΠΑΝ. & ΜΑΡΙΑ (Εις μνήμην της αδελφής της Ντόρας)	50		
• ΑΠΟΣΤΟΛΕΛΛΗΣ ΚΛΕΑΝΘΗΣ (Εις μνήμην Νίκου Γαλάνη)	50		
• ΔΕΛΗΓΙΩΡΓΗ ΓΩΓΩ	20		

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΘΕΡΜΑ

ΠΟΛΙΧΝΙΑΤΙΚΟΣ
Λόγος

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ:
Σύλλογος «Πολιχνίτες Λέσβου»

ΕΚΔΟΤΗΣ:
Μαλλιάκας Τάκης

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:
**Μαυρομιχάλη 147
114 72 Αθήνα
ΚΩΔΙΚΟΣ: 01-4558**

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:
**Μαλλιάκας Τάκης
Μακρής Τάσος
Βουλγαρέλλη Πελαγία**

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ
Μαρία Γασπαράκη
e-mail: mgasparaki@gmail.com

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ:

Σταμάτης Κοτσάτος Ο.Ε.
Μαρ.Αντύπα 45 Ηλιούπολη

Τα ενυπόγραφα κείμενα δεν εκφράζουν απαραίτητα την άποψη του Συλλόγου μας

«Τοπία μνήμης» έκθεση του Στρατή Γαβριήλ

Ο συγχωριανός μας διακεκριμένος πλαστικός χειρουργός Στρατής Γαβριήλ πραγματοποίησε την πρώτη του έκθεση, με τίτλο "Τοπία Μνήμης", στο Art Gallery St George Lycabettus Hotel, στο Κολωνάκι, από τις 9 έως τις 18 Ιουνίου 2016.

Γεννημένος το 1960 στον Πολιχνίτο της Λέσβου, ανήκει σε αυτούς που με σκληρή δουλειά κατάφεραν σύντομα να ανελιχθούν επαγγελματικά, εισάγοντας μάλιστα μια σειρά καινοτομιών σε τεχνικές και μεθόδους που αφορούν την ειδικότητά του.

Έχοντας καλλιτεχνικές ανησυχίες από μικρός –σχεδίαζε από τα εφηβικά του χρόνια– ο Γαβριήλ ξεκίνησε να φτιάχνει γλυπτικές συνθέσεις γύρω στο 2005, στον ελεύθερό του χρόνο, περισσότερο για να ξεφεύγει από τις πολυώρες και ιδιαίτερα κοπιαστικές χειρουργικές επεμβάσεις. Κάπως έτσι, με αργούς ρυθμούς αλλά μεθοδικά, την τελευταία δεκαετία συγκρότησε ένα σώμα δουλειάς, το οποίο

είναι δύσκολο να ταξινομηθεί. Ο πιο κοντινός όρος που θα μπορούσαμε να χρησιμοποιήσουμε για να περιγράψουμε αυτό που κάνει, θα ήταν ίσως «γλυπτικές κατασκευές».

Τα έργα του Στρατή Γαβριήλ, που παρουσιάζει στην πρώτη του ατομική έκθεση, μπορούν να χαρακτηριστούν ως «τοπία μνήμης». Σχεδόν όλα εκκινούν από μια διαδικασία ενδοσκόπησης και αναπόλησης, κατά την οποία οι αναμνήσεις ενεργοποιούνται. Όπως έχει αποδείξει με τις επιτυχημένες χειρουργικές του επεμβάσεις, ο Γαβριήλ διαθέτει την απαιτούμενη χειροτεχνική δεξιότητα ώστε να αναδείξει την κρυφή γοητεία των υλών και των υλικών.

Θερμά συγχαρητήρια στον Στρατή, ο οποίος κατάφερε να συνδυάσει την επιστήμη με την τέχνη, άλλωστε και η ειδικότητά τους, την αισθητικής και επανορθωτικής χειρουργικής είναι τέχνη.

ΠΕΛΑΓΙΑ ΑΔΑΛΗ-ΒΟΥΛΓΑΡΕΛΛΗ

Η «μεταλλο-χειρουργική» έκθεση

Από τον Ιγνάτη Ψάνη

Τελικά οι άνθρωποι, ακόμα κι αυτούς που νομίζουμε ή πιστεύουμε πως τους ξέρουμε, μας επιφυλάσσουν εκπλήξεις, άλλοτε δυσάρεστες κι άλλοτε ευχάριστες. Μια πολύ ευχάριστη έκπληξη μάς επιφύλαξε το βράδυ της 9ης Ιουνίου στην αίθουσα τέχνης του γνωστού ξενοδοχείου St George Lycabettus στο λόφο του Λυκαβηττού, ο αγαπητός φίλος και γνωστός πλαστικός χειρουργός **Στρατής Γαβριήλ**. Βέβαια, όσοι πλοηγούν στα μέσα ηλεκτρονικής δικτύωσης κάπως ήταν υποψιασμένοι. Κάποια έργα του είχε «ανεβάσει» στον προσωπικό του λογαριασμό και πολλά «Likes» είχε εισπράξει. Όμως το βράδυ αυτό, που εκτέθηκαν στο σύνολό τους τα έργα με τον τίτλο «ΤΟΠΙΑ ΜΝΗΜΗΣ», οι θετικές κριτικές ήταν καθολικές.

Πρόκειται αφενός για πίνακες από ανοξείδωτο χάλυβα με στοιχεία από μπρούντζο και χαλκό και αφετέρου γλυπτά με αγροτικά εργαλεία και αλυσίδες. Με λίγα λόγια ο παθιασμένος ερασιτέχνης-καλλιτέχνης δούλεψε ένα πολύ δύσκολο υλικό που δεν κουμαντάρεται εύκολα. Χρειάζεται ένα μικρό σιδηρουργείο με τόρνους, πρέσες, τροχούς, οξυγονοκολλήσεις κ.α. για να πετύχει τις γωνίες, τις καμπύλες, γενικότερα τα σχήματα. Πολύ περισσότερο να διαμορφώσει ύφος, να εκφράσει συναισθήματα, να εντυπώσει απόψεις για τους ανθρώπους, το περιβάλλον, τη ζωή, την τέχνη. Η επεξεργασία ενός τέτοιου υλικού απαιτεί ασφαλείς ειδικές γνώσεις και τεχνικές, για να μη δημιουργηθούν άκαμπτα σχήματα χωρίς πλαστικότητα, ισορροπία, τάξη, πειθαρχία και έλεγχο των συναισθημάτων και των απόψεων, ίσως των μηνυμάτων που θέλει (αν θέλει) να στείλει με τα έργα του ο καλλιτέχνης.

Έργα καλοδουλεμένα με μεράκι, αποτέλεσμα σκληρής προσπάθειας, με εστίαση στην λεπτομέρεια, προκειμένου να αποτυπωθεί και να ολοκληρωθεί απόλυτα η σύλληψη, η έμπνευση, η ιδέα που είχε.

Στα χέρια του το σκληρό μέταλλο χάνει την δυσκαμψία του και γίνεται εργαλείο, για να μετουσιωθεί σε άποψη-θέση – συναίσθημα. Άλλοτε μετουσιώνεται σε «Χορό αρχαίας τραγωδίας» μέσα σε αρχαίο θέατρο, όπου αποτυπώνονται όλα τα χαρακτηριστικά της δομής του χορού ως συστατικό στοιχείο της τραγωδίας. Άλλοτε σε κόσμο πειθαρχημένο («Η ταυτοποίηση») σε τάξη. Αλλά και σε αταξία («Η διάσπαση») διασπασμένο και με τάση συνεχούς διάλυσης, εντροπίας. Αλλού σε ανθρώπινο μύθο («Σκιές»), αλλά και σε βρομισμένο από λύματα και καπνοδόχους εργοστασίων («Βιομηχανικό λιμάνι»), πίνακες που παραπέμπουν στην κοινωνική αδικία,

στην απληστία αλλά και στον τεχνοκρατισμό. Άλλοτε σε έναν ευαίσθητο παππού που παίζει με τα εγγόνια του, χαρίζοντάς τα ένα ευχάριστο και ξέγνοιαστο περιβάλλον, περασμένων δεκαετιών. Εξαιρετικής ευαισθησίας πίνακες είναι και η «Ανατολή». Άλλοτε μορφοποιεί την εξέλιξη των ειδών («Η Εξέλιξη»). Ξεχνάς πως πρόκειται για μεταλλική κατασκευή. Μοιάζει με πίνακα ζωγραφικής.

Στο οπισθόφυλλο του ενημερωτικού τετραδίου που μας μοίρασε (προσεγμένη και λιτή έκδοση) βρίσκει κανείς μια λεπτομέρεια της «Αυτοπροσωπογραφίας». Ένας άνδρας, μοιάζει απόλυτα με τον σωματότυπο του Στρατή, «τραβάει» τον δρόμο του με αγέρωχο ανάστημα και αποφασιστικό βάδισμα. Στο εμπροσθόφυλλο του τετραδίου επέλεξε να προβάλλει μια λεπτομέρεια από την «Ανάβαση». Στο έργο αυτό αποτυπώνεται ο κάματος αλλά και η πίστη, η επιμονή, η προσήλωση στον στόχο. Μόνο έτσι φτάνει κανείς στο πιο ψηλό επίπεδο, χωρίς να σκαλώσει στις σκάλες. Ακόμα το «Ψάρεμα» και η «Αγία Πετρούπολη»

συμπληρώνουν το πρώτο μέρος της έκθεσης.

Το άλλο μέρος της έκθεσης περιελάμβανε τα γλυπτά. Πρόκειται για μεγάλες συνθέσεις με αγροτικά εργαλεία. «Ψαροκόκαλο» και με αλυσίδες («Το ποτήρι ξεχειλίζει»). Εδώ αξίζει κανείς να δει πώς μετουσιώνεται η χρωματισμένη με το χρώμα του κρασιού αλυσίδα σε κρασί, που χύνεται από ένα τεράστιο γυρτό «γυάλινο» ποτήρι και τρέχει στο πάτωμα!

Ο Στρατής, λοιπόν, συμάζεψε κάποιες μνήμες και ευαισθησίες του και, όπως χρόνια τώρα ξέρει, τις απεικόνισε «με το μέταλλο, τη σκουριά και τη φαντασία», ώστε να είναι όμορφες! Το ξέρει ασχολούμενος με την αισθητική των σωμάτων- τώρα το συμπλήρωσε, για να ξεκουράζεται και με την αισθητική των πραγμάτων. Δεν ασχολήθηκε μόνο με όμορφα πράγματα- έκανε τα πράγματα όμορφα –κι ας μην είναι πολλές φορές.

Να προσθέσουμε στην όλη εκδήλωση, την ευγενική και διακριτική παρουσία της συζύγου του, που (κρυφο)καμάρωνε τον άνθρωπό της. Και υποδεχόταν ένα πολυπληθέστατο κοινό, που τελικά κατέκλυσε το χώρο μέσα κι έξω από την αίθουσα της έκθεσης. Ντόπιοι και ξένοι, φίλοι και γνωστοί σμίξαμε για λίγο και χαρήκαμε, που είχαμε να δούμε και να ποούμε, επιτέλους, ευχάριστα θέματα και πράγματα. Η μαγεία της τέχνης! Εξημερώνει-ηθικοποιεί και εκπολιτίζει.

Η ωραία εκδήλωση είχε επενδυθεί και από μια ζωντανή απαλή και διακριτική μουσική. Για όποιον ήθελε να συνδυάσει «θέαμα και άρτον», προσφέρονταν κάποιο ποτό και αρκετά εύγευστα σνακς.

Στρατή, σ' ευχαριστούμε. Τώρα όμως, μας άνοιξες και την όρεξη. Περιμένουμε κι άλλα πλέον από σένα όμορφα πράγματα.

«Χορεύουμε για τη ζωή»

Στις 15 Μαΐου στο Θέατρο Ελληνικών Χορών «Δόρα Στράτου», ο Σύλλογος Πολιχνιατών συμμετείχε αφιλοκερδώς μαζί με άλλους μουσικοχορευτικούς συλλόγους, σε μια εκδήλωση γεμάτη από τη μαγεία και την ποιητικότητα της μουσικής παράδοσης του τόπου μας, με στόχο φιλανθρωπικό, δεδομένου ότι τα έσοδα της εκδήλωσης διατέθηκαν για την οικονομική ενίσχυση του Πανελλήνιου Συλλόγου για Παιδιά με Εγκεφαλική Παράλυση και Σύνδρομο Down «Φροντίδα».

Το χορευτικό του Συλλόγου μας σε μια παρουσίαση με τραγούδια και χορούς του νησιού μας αναβίωσε ένα Μυτιληνιό γλέντι, εντυπωσιάζοντας άλλη μια φορά με την άψογη εμφάνισή του.

Το άρτιο χορευτικό, σκηνοθετικό αποτέλεσμα ενθουσίασε το κοινό, αποσπώντας παρατεταμένα χειροκροτήματα και κολακευτικές κριτικές.

Την εκδήλωση, μεταξύ άλλων, χαιρέτησε και ο κ. Λάμπρος Λιάβας, καθηγητής εθνομουσικολογίας στο Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Αξίζουν συγχαρητήρια στον ακούραστο δάσκαλο μας κ. Μιχάλη Βουβέλη και στα μέλη του χορευτικού για την άριστη εκπροσώπηση του χωριού αλλά και του νησιού μας.

ΠΕΛΑΓΙΑ ΑΔΑΛΗ-ΒΟΥΛΓΑΡΕΛΛΗ

ΑΠΟΝΟΜΗ ΒΡΑΒΕΙΟΥ ΣΤΟ ΛΑΟ ΤΗΣ ΛΕΣΒΟΥ

Ο Δήμος Νέας Ιωνίας και η Πανλλεσβιακή Ένωση Ν. Ιωνίας-Ν. Ηρακλείου τίμησαν τη Λέσβο για τη συμβολή της στο προσφυγικό. Με μοναδικό κίνητρο την ευαισθησία και ενημέρωση για το προσφυγικό-μεταναστευτικό, η Ν. Ιωνία καθ' ότι είναι πόλη της προσφυγιάς, αποφάσισε να αναδείξει και να τιμήσει το λαό της Λέσβου για τον εθελοντισμό, τη δράση του, την διάσωση και περίθαλψη χιλιάδων προσφύγων που έφθασαν στο νησί. Την εκδήλωση αυτή διοργάνωσαν ο Δήμος Ν. Ιωνίας και η Πανλλεσβιακή Ένωση Ν. Ιωνίας-Ν. Ηρακλείου, το απόγευμα της 22/5 στο Συνεδριακό Κέντρο Ν. Ιωνίας.

Ξεκίνησε με ένα λιγύλεπτο βίντεο των προσφύγων κατά την διάσωση και άφιξή τους από τα νερά του Αιγαίου στο νησί μας. Μετά απήχθησε χαριετισμό ο Δήμαρχος Ν.Ιωνίας κος Ηρακλής Γκότσης, ακολουθώς ο αναπλ. Υπουργός Εξωτερικών κος Νίκος Ξυδάκης και τέλος με μία εντυπωσιακή και ενδιαφέρουσα εισήγηση με φωτογραφίες και ντοκουμέντα αφηγήθηκε τα δύσκολα χρόνια 1914-1922 ο Πρόεδρος του ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ. Ν.Ιωνίας (Κέντρο Σπουδής και Ανάπτυξης Μικρασιατικού Πολιτισμού) κος Λουκάς Χριστοδούλου.

Την εκδήλωση έκλεισε με χαριετισμό ο Πρόεδρος της ΟΛΣΑ **κος Νεκτάριος Βακάλης** και ο επίτιμος Πρόεδρος της ΟΛΣΑ **κος Χριστ. Τσακίρ Ελλάς**.

Στο τέλος έγινε η απονομή βραβείου στον Δήμαρχο Λέσβου **κ. Σπύρο Γαληνό**, από τον ομόλογό του κο Ηρακλή Γκότση ως επιβράβευση στους Λέσβιους για τον απαράμιλλο ζήλο που έδειξαν στον δύσκολο αγώνα διάσωσης και φιλοξενίας των προσφύγων.

Στην ίδια εκδήλωση, λειτουργούσε έκθεση φωτογραφίας του φωτογράφου Λευτέρη Πάρτσαλη, που απαθανάτισε με συγκλονιστικό τρόπο στιγμές από τη διάσωση και περίθαλψη των προσφύγων στη Λέσβο.

ΤΑΚΗΣ ΜΑΛΛΙΑΚΑΣ

ΕΓΚΑΙΝΙΑ

Μπορεί να μην είναι χωριανός μας, έχει γίνει όμως ένας δικός μας άνθρωπος γιατί πάντα μας τιμάει με την παρουσία και την προσφορά του στις εκδηλώσεις του Συλλόγου μας.

Στις 17 Ιουνίου το βράδυ, στην κεντρική πλατεία στο ΚΑ-ΠΑΝΔΡΙΤΙ, έκανε τα εγκαίνια του νέου του καταστήματος ο **Χρήστος Έξαρχος**. Εκεί μπορεί να βρεί ο καθένας αρτοσκευάσματα, γλυκό, καφέ.

Του ευχόμαστε Καλές δουλειές με υγεία και δύναμη.

Τάκης Μαλλιάκας

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ευχαριστούμε τον φοροτεχνικό **Τσάτσο Γιώργο** του **Χαράλαμπου** που αφιλοκερδώς προσέφερε τις υπηρεσίες του για :

- α) την απαλλαγή του συλλόγου μας από τον ΕΝΦΙΑ
 - β) την επιστροφή του αχρεωστήτως καταβληθέντα ΕΝΦΙΑ 2014 και 2015, καθώς και
 - γ) την σύνταξη και υποβολή της φορολογικής δήλωσης του συλλόγου μας για το 2015.
- Το Δ.Σ.

ΤΥΡΟΚΟΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

ΚΟΥΚΟΥΛΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ του ΚΥΡ.

Όλα τα προϊόντα μας παράγονται στο καινούργιο τυροκομείο έναντι Κέντρου Υγείας Πολιχνίτου.
ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕ ΠΑΡΑΓΕΛΙΕΣ ΑΠΟ ΑΘΗΝΑ & ΘΕΣ/ΝΙΚΗ
Τηλ. 22520 41411, 6972 183488

ΖΟΥΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ & ΥΙΟΣ

ΕΛΑΙΟΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΙ

ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΕΙΣ - ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ
Τηλ.210 9912181
κιν. 6977 293813, 6971 892482

ΣΤΡΑΤΟΣ Π. ΠΟΥΜΠΡΟΣ D.D.S. M.S.

Ειδικός Ορθοδοντικός
Ειδικευμένος στο Πανεπιστήμιο της Καλιφόρνια, (UCLA) ΗΠΑ
ΔΕΧΕΤΑΙ ΜΕ PANTEBOY
Πολυτεχνείου 32, 141 22 Ν. Ηράκλειο
Τηλ.: 210 28 41 582

ΚΑΙ ΚΑΠΝΟΝΑΠΙΣΕΡΩΣΚΟΝΤΑ

ΓΡΑΦΕΙΟ
ΣΤΡΑΤΗΣ Π. ΠΑΝΤΑΣΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΟΝΑΔΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΧΝΙΤΟΥ
ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΑΡΧΗ ΙΩΑΝΝΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ-ΑΝΤΩΝΙΑΔΗ

Με τη δυναμική βοήθεια της φίλης μου Μιράντας Ιωάννου Αντωνιάδη, η οποία είναι εκπρόσωπος τρίτης γενιάς της οικογένειας εκπαιδευτικών Πολιχνίτου ΑΝΤΩΝΙΑΔΗ (σαν καθηγήτρια Γαλλικής Φιλολογίας) και η οποία ετοιμάζει την κόρη της Νεφέλη-Ιωάννα (που σπουδάζει στο Ρέθυμνο παιδαγωγικά) για να συνεχίσει, για τέταρτη γενιά, την εκπαιδευτική παράδοση των ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΔΩΝ. Με τα άφθονα στοιχεία που έχω αποθησαυρίσει στο αρχείο μου, για πρόσωπα και πράγματα του Πολιχνίτου. Και ακόμα, αντλώντας πληροφορίες από συγγράμματα του Λέσβιου εκπαιδευτικού και συγγραφέα φίλου μου Δημήτρη Μιχ. Μπούμπα. Επιχειρώ να συγγράψω (σε συνέχειες του Πολιχνιάτικου Λόγου) την ιστορία των Αντωνιάδηδων, που εκτός απ' την προσφορά τους στην εκπαίδευση, θα μάθετε ότι μέσα από αντιφατικές θέσεις, πιστεύω και πράξεις των μελών της οικογένειας αυτής, έχει συμβάλει και με άλλους τρόπους στην ιστορική διαδρομή του τόπου μας.

Ο Πολιχνίτος υπήρξε ανέκαθεν ένα λίκνο των γραμμάτων. Σήμερα δεν υπάρχει σπίτι στον Πολιχνίτο που να μην έχει τουλάχιστον ένα μέλος, αλλά και περισσότερα, με πτυχίο πανεπιστημιακού επιπέδου. Αμέτρητοι είναι οι Πολιχνιάτες, που πρώτευαν και πρωτεύουν στους χώρους της επιστήμης τους. Δεν θα παρασυρθώ απ' τον πειρασμό να αναφέρω ονόματα, ούτε να φωτογραφίσω πρόσωπα, γιατί πολύ φοβάμαι ότι κάποιον θα ξεχάσω και θα τον αδικήσω. Μεγαλογιατροί, δικαστές και εισαγγελείς, νομικοί, εκπαιδευτικοί, καθηγητές Πανεπιστημίων, τεχνικοί, μηχανικοί, καπεταναίοι και τόσοι άλλοι Πολιχνιάτες διαπρέπουν τόσο στον Ελλαδικό χώρο όσο και στο εξωτερικό. Τούτο όμως το φαινόμενο δεν είναι πρωτόγνωρο για τον τόπο μας. Από Τουρκοκρατίας υπήρξαν μεγάλα μυαλά, που εκόσμησαν με την γνώση τους και τις σπουδές τους την κοινωνία μας. Ο Πολιχνίτος την περίοδο αυτή έβγαλε τόσους πολλούς δασκάλους, νηπιαγωγούς, ελληνοδιδασκάλους, αλληλοδιδασκάλους, σχολάρχες, που εκτός απ' τα τοπικά σχολεία, δίδαξαν και σε όλα σχεδόν τα σχολεία του νησιού μας. Το σχολικό έτος 1898-1899, ιδρύθηκε στον Πολιχνίτο Αστική Σχολή Αρρένων (ως «Σχολές του σκλαβωμένου Ελληνισμού» είναι γνωστές οι Σχολές αυτές), που προσέφερε τεράστιο εκπαιδευτικό έργο και κοινωνική προσφορά στον τόπο. Η Σχολή αυτή έφτασε να λειτουργεί ως οκτατάξια (Η) σχολή. Ήταν δηλαδή η πολυπληθέστερη σε αριθμό τά-

Ο ΣΧΟΛΑΡΧΗΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΤΟΥ

ξων σε όλη την Νότια και Ανατολική Λέσβο και μοναδική σε όλη την επικράτεια της Μητρόπολης Μυτιλήνης. (Αντίστοιχη οκτατάξια αστική σχολή λειτούργησε στην Αγία Παρασκευή, Επικράτειας Μητρόπολης Μηθύμνης). Στην Αστική αυτή Σχολή Πολιχνίτου, δίδαξαν, όσο λειτουργούσε, είκοσι δύο (22) Ελληνοδιδασκαλοί και Δημοδιδασκαλοί και μαθήτευσαν ανά πενταετία μαθητές, ως ακολούθως: Απ' το έτος 1898 (που η Σχολή ήταν επτατάξια) 307 μαθητές. Το έτος 1903 (οπότε και εις τος εξής έγινε οκτατάξια) 506 μαθητές. Το 1908 έτος 412 μαθητές. Το 1913 έτος μαθητές 462 και το 1914 έτος 504 μαθητές, απ' τους οποίους οι 35 ήταν προσφυγόπουλα απ' τη Μικρασία (του πρώτου διωγμού).

Ενδεικτικά και επειδή πρόθεσή μας δεν είναι να καταγράψουμε την ιστορία και εξέλιξη της εκπαίδευσης στον Πολιχνίτο, περιοριζόμαστε να τονίσουμε ότι, η κωμόπολή μας ίδρυσεν και διατήρησε σε λειτουργία σχολεία όλων των τύπων και στις δυο βαθμίδες της εκπαίδευσης, ήτοι: Νηπιαγωγείο, Αρρεναγωγείο, Παρθεναγωγείο, Ελληνικό Σχολείο, Αστική Σχολή, Ημιγυμνάσιο και Αστικό Σχολείο. Απ' τα κατάστιχα της Δημογεροντίας παραθέτουμε την παρακάτω έκθεση της 1ης Απριλίου 1891. (ΕΓΓΡΑΦΟ 1)

Ένας απ' τους διακεκριμένους εκπαιδευτικούς, που δίδαξε επί σαράντα και πλέον χρόνια στα σχολεία του Πολιχνίτου, σαν Ελληνοδιδασκαλός και Σχολάρχης, υπήρξε ο Ιωάννης Αντωνίου Γιαννακός, ο οποίος όπως συνηθιζόταν τα χρόνια εκεί-

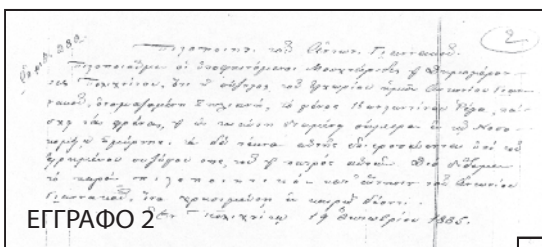
να απ' τους διανοούμενους, άλλαξε το επώνυμό του σε Αντωνιάδης (γιος Αντωνίου), αντί του Γιαννακός. Γεννήθηκε την 30 Οκτ. 1870 στον Πολιχνίτο και απεβίωσε την 7 Δεκ. 1940. Ήταν γιος ζευγά, ο οποίος είχε αντιληφθεί και πιστέψει ότι μόνο με τα γράμματα ανοίγει ο νους του ανθρώπου και ότι ο άνθρωπος με την μάθηση και την γνώση μπορεί να συμβάλλει στην καλύτερη κατάσταση της κοινωνίας. Ένας αγράμματος ξωμάχος της γης ο ίδιος, ανέδειξε και γιό Σχολάρχη και κόρη δασκάλα. Η οποία ήταν η μητέρα των Αδελφών Κρικλάνη, των γνωστών υφασματεμπόρων, Γιάννη, Αντώνη, Χαράλαμ-που, Στρατή και Μαρίας Σπ. Σεβαστού και η οποία επειδή ήταν μικροκαμωμένη, έμεινε με το χαρακτηρισμό απ' τους ντόπιους «γι Αθανασία γι δασκαλούδα». Ο πολυγραφότατος συγγραφέας Αλέκος Γιαννακός-Αντωνιάδης, γιος του Σχολάρχη, γράφει σ' ένα βιβλίο του για τον παππού του, με την δική του ορθογραφία: «Μέσα σ' ένα τέτοιο κλίμα, δικαιολογημένη φαντάζει η θέληση του παπού –αγράμματος ζεβγάς ο ίδιος – να σπουδάσει μοναχογιό και μια κόρη του, πρωτοπορώντας έτσι στην ισοτιμία αρσενικού – θηλυκού... όμως η μαγία του ζεβγά πήρε τη μορφή ανοιχτής βίας! Μέχρι να δένει το παιδί του στο αλέτρι και να το τσιγγά με τη βουκέντρα, όπως τα βόδια. Μέχρι να τρελάνει στο ξύλο την κυρά του, που αντιδρούσε μαχητικά στο ξεπούλημα των χωραφιών... (Σημείωση δική μας: προφανώς για να αντιμετωπίσει τα έξοδα σπουδών των παιδιών του). Ωστόσο πέτυχε το σκοπό του: ο δικός του γιος επί 35 χρόνια δίδαξε αρχαία στα σχολεία Γέρας και Πολιχνίτου». Εδώ παραθέτουμε το από 19 Οκτ. 1895 πιστοποιητικό των Μουχτάρηδων και Δημογερόντων Πολιχνίτου, που επιβεβαιώνει κάπως τα όσα ο Αλέκος αναφέρει. (ΕΓΓΡΑΦΟ 2)

Αφού τελείωσε ο Ιωάννης Αντωνίου Γιαννακός τα μαθήματα του Ελληνικού Σχολείου Πολιχνίτου, με την από 13 Σεπτ. 1884 πιστοποίηση της Δημογεροντίας, μεταβαίνει στη Μυτιλήνη και ζητά απ' τους αξιότιμους Εφόρους και τον σοφολογιώτατον Γυμνασιάρχη του Γυμνασίου Μυτιλήνης, να τον δεχθούν να μαθητεύσει χωρίς να καταβάλλει «τα νενομισμένα δίδακτρα». (ΕΓΓΡΑΦΟ 3)

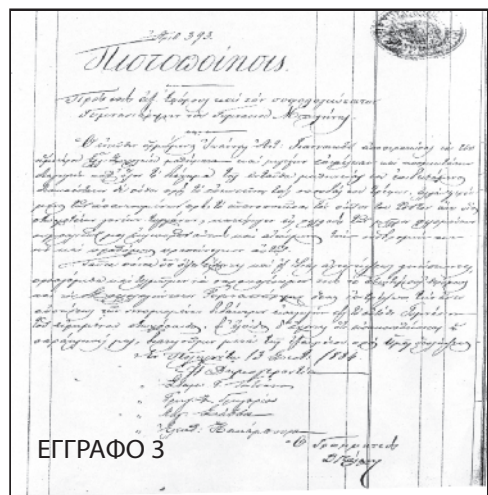
Άριστος μαθητής, υπάκουος, μελετηρός και επιμελής, αποπεράτωσε τα μαθήματα του Γυμνασίου Μυτιλήνης και προσλήφθηκε απ' τη Δημογεροντία της Κοινότητας Πολιχνίτου και απ' την Εφορία των Σχολείων αυτής, να διδάξει ως διδάσκαλος της Ελληνικής Σχολής, για το σχολικό έτος 1890-1891, έναντι 115 αργυρών μετζιτών. (ΕΓΓΡΑΦΟ 4)

Κάθε χρόνο, πριν την έναρξη του σχολικού έτους, ανανεώνεται το συμφωνητικό εργασίας, ενώ στο ενδιαμέσο διάστημα θα βρεθεί να διδάσκει και στα σχολεία της Γέρας. Κατά το σχολικό έτος 1898-1899 η Αστική Σχολή Αρρένων Πολιχνίτου, λειτούργησε σαν 4/θέσια, επτάξια (Ζ) με 307 μαθητές, με Διευθυντή τον Σχολάρχη Ιωάννη Αντωνίου Αντωνιάδη και με δασκάλους τους Χαράλαμπο Ανεργέλη (Κτσέλι(ι)), Γεώργιο Κουτζαμανή και Εμμανουήλ Γδούτο.

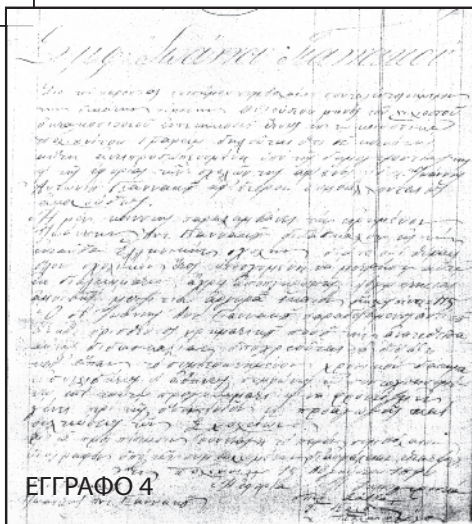
Παντρεύτηκε με την Πανωραία Γεωργίου Πάλλη, της οποίας ο πατέρας είχε το παρατσούκλι Σταμπόλος, γιατί είχε ζήσει και εργασθεί επί πολλά χρόνια στην Κωνσταντινούπολη (Ινσταμπούλ). Η Πανωραία ήταν όνομα και πράμα. Ήταν νουνεχέστατη, προικισμένη με αρχοντιά και καρ-

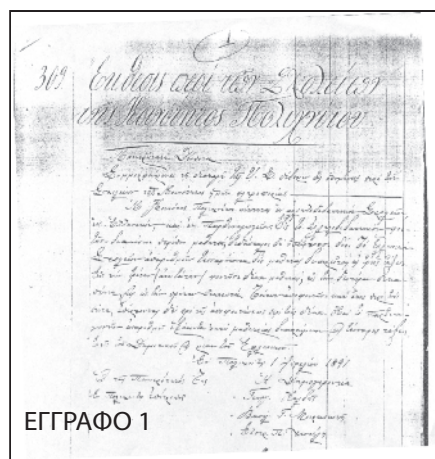
ΕΓΓΡΑΦΟ 2

ΕΓΓΡΑΦΟ 3

ΕΓΓΡΑΦΟ 4

ΕΓΓΡΑΦΟ 1

Σπύρος Καλημέρης
Ψυχίατρος Ψυχοθεραπευτής
Λεωφόρος Κηφισίας 125-127, Αθήνα
Εμπορικό κέντρο «Κόσμος», 5ος όροφος,
Τηλέφωνο/φας: 2130248566
Κινητό: 6973389212
e-mail: spiroskalimeris@gmail.com

ΚΟΥΣΚΟΣ
ΚΟΥζίνα - ΠΟΡΤΑ-ΠΥΛΑΙΑ
-ΕΠΙΠΛΑ ΜΠΑΝΙΟΥ
ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣΣΟΥΛΙΟΥ 16, ΑΓ.ΔΗ-
ΜΗΤΡΙΟΣ
Τηλ. 210 9756231,
6945 859896
Τηλ/Φαξ 210 9915830

**ΣΙΔΗΡΟΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ
ΠΑΝΤΟΣ ΤΥΠΟΥ**
ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΚΑΓΚΕΛΑ • ΔΕΞΑΜΕΝΕΣ
ΚΑΥΣΙΜΩΝ - ΝΕΡΟΥ • ΣΤΕΓΑΣΤΡΑ • ΣΚΑ-
ΛΕΣ
ΚΩΣΤΑΣ Σ. ΒΑΛΛΗΝΗΣ
ΠΟΛΙΧΝΙΤΟΣ • ΤΗΛ: 22520 41277
Οικίας: 22520 42273, 6978 543138

**ΨΑΡΟΤΑΒΕΡΝΑ-ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ
ΤΟ ΑΚΡΟΓΙΑΛΙ**
Τις Κυριακές ανοικτά το μεσημέρι
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΤΩΤΡΙΩΤΗΣ
ΣΚΑΛΑ ΠΟΛΙΧΝΙΤΟΥ
Τηλ.22520 42396 -42375

Μαρία Π. Πανσεληνά
Ιατρός - Ακτινοδιαγνώστης
Διαγνωστικό εργαστήριο: • Υπέρηχοι σώματος • Triplex αγγείων • Ενδοκολπικό u/s • u/s μαστού • Μέτρηση οστικής πυκνότητας • Ψηφιακή πανοραμική απεικόνιση
Καλλονή: Εμπορικό Κέντρο Βαμβουκλή (έναντι Κέντρου Υγείας)
Τηλ/φας: 22530 22131, κιν.: 6972 509137

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ-ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
Π. ΣΑΒΒΑΣ**
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΔΙΠΛΩΜΑ ΣΤΟ
ΑΣΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ - ΠΟΛΙΤΙΚΗ
ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ
Ε.ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 21, 2ος όροφος,
ΜΥΤΙΛΗΝΗ • Τηλ.22510 26655
• Κιν. 6974707156

ΤΑΞΙ ΠΟΛΙΧΝΙΤΟΥ
ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΧΑΤΖΗΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ
ΤΗΛ ΠΙΑΤΣΑΣ: 22520 42444,
WHAT'S UP: 6989 411054,
ΚΙΝ.: 6932 264529 & 22520 41355

ΓΙΩΡΓΟΣ Π. ΚΟΥΣΚΟΣ
ΕΙΔΙΚΟΣ ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΟΣ
ΕΓΧΡΩΜΟ TRIPLEX ΚΑΡΔΙΑΣ
HOLTER ΡΥΘΜΟΥ ΚΑΙ ΑΡΤΗΡ.ΠΙΕΣΗΣ
ΤΕΣΤ ΚΟΠΩΣΗΣ ΣΕ ΚΥΛΙΟΜΕΝΟ ΤΑΠΗΤΑ
ΕΛΕΓΧΟΣ ΜΟΝΙΜΩΝ ΒΗΜΑΤΟΔΟΤΩΝ
ΚΑΒΕΤΣΟΥ 44 (ΗΜΙΟΡΟΦΟΣ)
ΜΥΤΙΛΗΝΗ
ΤΗΛ.22510-47447, 693-2580123

ΚΩΦΟΠΟΥΛΟΣ ΣΑΒΒΑΣ
του ΚΩΝ.
ΙΑΤΡΟΣ - ΕΝΔΟΚΡΙΝΟΛΟΓΟΣ
ΚΑΒΕΤΣΟΥ 10 - ΜΥΤΙΛΗΝΗ 81100
ΤΗΛ. 22510 47755

τερικότητα. Αγαθής ψυχής άνθρωπος, που είχα την αγαθή τύχη να την γνωρίσω και να μιλήσω πολλές φορές μαζί της. Έγινε υπερωινό με τα μυαλά τετρακόσια. Ήταν πρώτη εξαδέλφη του Δασκάλου-Δημοσιογράφου-Βουλευτή και ιδρυτή των Εφημερίδων της Μυτιλήνης «Χαραυγή» και «Εμπρός» Μανώλη Βάλλη.

Με την Πανωραία απέκτησε ο Σχολάρχης πέντε γιούς και μια θυγατέρα. Απ' αυτούς, οι δύο πρώτοι ο Αντώνιος και ο Γεώργιος ακολούθησαν τα βήματα του πατέρα και έγιναν Δάσκαλοι. Για όλους θα γράψω σε προσεχές φύλλο του Πολιχνιατικού Λόγου. Μόνο για την κόρη, που ήταν η αξέχαστη Ευγενία, σύζυγος Παναγιώτου Παπαχίου, να ειπώ ότι ήταν μια άριστη νοικοκυρά, σύζυγος, μάνα και πανέξυπνη γυναίκα.

Ο Σχολάρχης Ιωάννης Αντωνίου Αντωνιάδης, υπήρξε ένα επιβλητικό στέλεχος της κοινωνίας Πολιχνίτου. Λιγομίλητος, αλλά καυστικός όπου χρειαζόταν. Μετέδωσε τις γνώσεις του στις γενιές των Πολιχνιατών, που τον είχαν δάσκαλο και είναι χαρακτηριστικό το ότι πολλοί Πολιχνιάτες ακούστηκαν να λένε «Μένα ε μι γιλιάς γιατί είχα δάσκαλο τουν Αντουνή του Γιαννακό».

Κλείνοντας για σήμερα το γραπτό μας, τούτο παραθέτουμε σαν επίλογο, μία σελίδα από ένα βιβλίο του γιου του Αλέξανδρου (Αλέκου) Γιαννακού-Αντωνιάδη.

Μαρούσι, Μάρτιος 2016

Ο ΣΧΟΛΑΡΧΗΣ ΜΕ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΥΣ ΤΟΥ

Με την οικογένειά του (λείπουν τα μεγάλα αγόρια)

ΑΦΙΕΡΩΝΕΤΑΙ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΠΑΤΕΡΑ ΜΟΥ

ΣΚΙΑΓΡΑΦΙΑ

ΠΑΛΕΟΝΤΟΛΟΓΟΣ ΕΛΛΗΝΟΜΑΘΕΣ
ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΧΝΙΤΟΥ
ΕΠΙΜΟΝΟΣ ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗΣ ΨΥΧΗΣ
ΓΙΑ ΝΑ ΔΕΚΤΟΥΝ ΤΗ «ΑΚΕΙΒ, ΑΝΟΙΞΕ»
ΕΠΙΣΤΗΤΟ ΑΠΟΛΑΒΗΣ ΠΝΕΥΜΑ
ΜΕΤΑΒΟΛΙΣΜΟΥ ΣΕ ΔΙΟΝΥΣΙΑΚΗ ΒΑΣΗ
ΕΥΑΙΣΧΗΤΗ ΨΥΧΗ ΕΥΤΕΛΕΣΤΑΤΗ
ΔΕΞΙΑ ΣΤΗΝ ΑΝΩΝΗ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ

• Δεν αγάπησε ούτε μίσση κανέναν στη ζωή του
• Δεν επικοινωνούσε ψυχικά με συνάνθρωπο, ούτε φουκά-κα-καί με το φθότερο εαυτό του
• «Ήρθε, παιδεύτηκε-παιδεύε, έφυγε» ένας Έλληνας Δάσκαλος σαν όλους άλλους, άφωνος μάρτυρας στο θαύμα της «Μεγάλης Ίδεας»
• Κι ήσαν, από φύση, «λαομανείς» για έ κ φ ρ α η, της λευτεριάς αγωνιστής και της Άλφειας Λάτσης

Ακ' σι λόγια! του Τάσου Μακρή

Στην ομάδα των λέξεων, που χρησιμοποιήθηκαν για το χτίσιμο της μεταφοράς της παροιμιακής φράσης, υπάρχει και η τούρκικη λέξη μαχαλάς που σηματοδοτεί τη γειτονιά, τη συνοικία, ένα τέλος πάντων κομμάτι του όποιου οικισμού. Άρα το παροιμιώδες μόρφωμά μας είναι της εποχής της Τουρκοκρατίας.

Δεν ξέρουμε την έκταση του μαχαλά, που είχαν στο μυαλό τους οι πρόγονοί μας. Σίγουρα θα ήταν ένας χώρος ανάλογος με τις δυνατότητες μετακίνησης και πληροφόρησης που είχαν τότε οι άνθρωποι? Δηλαδή περιορισμένος. Η εξάπλωση λοιπόν μιας μεταδοτικής ασθένειας θα συνέβαινε στα όρια της γειτονιάς. Και τότε μπορούσε να ξεκινήσει η πρόληψη.

Η φράση όμως δεν έγινε για εφησυχασμό. Το αντίθετο μάλιστα. Έχει τέτοια δομή, ώστε με την πρώτη ανάγνωση εξαπολύει οσμή ανησυχίας. Φαίνεται καθαρά πως δε φτιάχτηκε για να αντιμετωπιστεί η επιδημία ψώρας, αλλά με τη μεταφορική χρήση της λέξης να διδάξει την επαγρύπνηση για όλους τους κινδύνους, που караδοκούν και επιβουλεύονται, έστω και από απόσταση, την ησυχία μας, την ακεραιότητά μας και να επιστημάνει ταυτόχρονα πως επείκειται κάποια συγκεκριμένη συμφορά. Ο κίνδυνος βρίσκεται στον εφησυχασμό. Οι συμφορές δεν είναι μόνο για τους άλλους? Εξαπλώνονται ταχύτατα και επιτίπουν επί δικαίων και αδικών.

Η ψώρα είναι μια δερματική ασθένεια, η οποία σήμερα περιορίστηκε, μέχρι εξαλείψεως. Μέχρι τη δεκαετία του 1950 όμως ήταν βασανιστική, κυρίως για παιδιά. Οφείλεται σε ακάρεα, που προσβάλλουν το δέρμα και προκαλούν πληγές. Η αντιμετώπισή της τότε γινόταν με πρακτικές αλοιφές, που είχαν σα βάση τους το θειάφι. Ήταν η ψουραλ'φή της φράσης μας, που έπρεπε να ετοιμαστεί γιατί ήταν σίγουρο, ή τουλάχιστον υπήρχαν μεγάλες πιθανότητες, η επιδημία να επεκταθεί.

Η ετοιμασία της ψουραλ'φής είναι το στοιχείο της φράσης, που φέρνει την αναστάτωση –την ετοιμότητα. Και οι δυο λέξεις (ψώρα –ψουραλ'φή) χρησιμοποιούνται μεταφορικά και αναλαμβάνουν την εκπροσώπηση κάθε συμφοράς που караδοκεί. Ίσως σήμερα, που η ασθένεια έχει υποχωρήσει, να χρειάζεται εκσυγχρονισμό, γιατί μπορεί να δυσκολεύονται οι νεότεροι να την κατανοήσουν. Θα μπορούσαμε να βάλουμε στη θέση τους σύγχρονη επιδημία και σύγχρονη φαρμακευτική προμήθεια. Οι λέξεις όμως, οι παλιές, έχουν την ποιητική τους χάρη, έχουν το άρωμα της αθωότητας εκείνης της εποχής, βγάζουν από μέσα τους πηγαία και διαχρονική σοφία. Γιατί να τις πετάξουμε; Ας τις ερμηνεύσουμε.

Τη διαχρονικότητα της σοφίας τους, την αξία και τη χρησιμότητά τους τις βρίσκουμε όταν προσπαθήσουμε να φέρομε τη φράση στα μέτρα της εποχής μας. Να δούμε π.χ. τί θα μπορούσαμε στα χρόνια μας να αντιστοιχίσουμε με το μαχαλά. Ή τί άλλο θα μπορούσε να είναι σήμερα ένα προληπτικό μέτρο αντίστοιχο της ψουραλ'φής.

Πολύ συχνά ακούγεται η άποψη πως σήμερα ο κόσμος έγινε ένα μεγάλο χωριό, με τη σημασία του εκμηδενισμού των αποστάσεων και του χρόνου πληροφόρησης.

Ψώρα στου μαχαλά σ'; Τ' ψουραλ'φή ητοίμαζι.

Ο,τι συμβαίνει στο Ανατολικό ημισφαίριο έχει άμεσο αντίκτυπο στο Δυτικό. Έχει πρόβλημα μια τράπεζα στην Αμερική; Πέφτουν τα χρηματιστήρια της Ευρώπης. Γίνεται πόλεμος στη Νιγηρία, στη Συρία; Γεμίζει από πρόσφυγες η Ελλάδα. Και άλλα πάμπολλα...

Κανείς δεν μπορεί πια να κλειστεί στο κάστρο του και να αισθάνεται ασφαλής. Ο μαχαλάς έγινε ο Κόσμος και τα προβλήματα της Γης κοινά.

Τώρα τι είδους σύγχρονη ψουραλ'φή να χρησιμοποιήσουμε για να πετύχουμε και σύγχρονες ιασεις; Εδώ οι πρόγονοί μας μου φαίνεται πως δεν τα κατάφεραν να προφητεύσουν. Ή, ίσως, η πρόβλεψη να είναι το φάρμακο που προτείνουν, για να ακολουθήσει η πρόληψη με εξειδικευμένες ενέργειες. Ολ' αυτά μοιάζουν διαχρονικά. Αν λοιπόν η φράση μας έχει στοιχεία διαχρονικότητας, τότε οι άνθρωποι πρέπει να προσαρμόζουν την πρακτική τους κάθε φορά με τις διαμορφούμενες συνθήκες.

Μια απ' αυτές τις συνθήκες είναι η ομαδικότητα, που κάνει πια επιτακτικά την εμφάνισή της και απαιτητικά την αναβάθμιση του ρόλου της. Τα περισσότερα προβλήματα της εποχής μας είναι αδύνατο να λυθούν στη βάση της ιδιωτικής πρωτοβουλίας, ή έστω σε επίπεδο κράτους. Τι μπορεί να κάνει π.χ. ένα κράτος μόνο του στα θέματα του φαινομένου του θερμοκηπίου, της ρύπανσης των υδάτων, της μαστίγας των ναρκωτικών και τόσων άλλων ψωριάσεων του πλανήτη μας.

Το απόφθεγμα των προγόνων μας, βάζοντας το θέμα στη βάση επιδημίας, κάνει τους πάντες υποψήφια θύματα τα οποία μέσα στην ομαδική συμφορά που επικείται, θα αναζητήσουν με πνεύμα ομαδικό και αλληλεγγύης την αντιμετώπισή της. Η διατύπωση στον ενικό και όχι στον πληθυντικό, φαίνεται να λειτουργεί αποτελεσματικά. Η ατομική ευθύνη, όταν βρεθεί αντιμετώπιση με την αδυναμία, δεν έχει άλλη λύση απ' την ομαδικότητα. Η πολυδιαφημιζόμενη ατομική πρωτοβουλία αποκαλύπτει σιγά-σιγά πως είναι ατομική πονηρία, για να καρπώνεται κάποιο τον ομαδικό μόχθο αφήνοντας σχεδόν πάντα πάνω στη Γη κηλίδες καταστροφής. Η παγκοσμιοποίηση, αν της αφαιρέσουμε κι αυτή τη δυνατότητα εκμετάλλευσης, για την οποία προωθείται και διευκολύνεται, μπορεί και πρέπει να γίνει η ψουραλ'φή των χρόνων μας.

Οι παροιμίες, αυτά τα μικροκείμενα, που έδειχναν τους δρόμους της αρχαίας Αθήνας και συγχρόνως νουθετούσαν τους διαβάτες, μπορούν και στις μέρες μας να δείχνουν την πορεία των ανθρώπων, που χάνονται μέσα στο λαβύρινθο της τεχνολογίας και της βιομηχανικής υπερκατανάλωσης.

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΦΩΤΟΕΡΜΗΝΕΙΑΣ

ΔΑΣΙΚΕΣ ΑΜΦΙΣΒΗΤΗΣΕΙΣ -
ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ -
ΤΑΚΤΟΠΟΙΗΣΗ ΑΥΘΑΙΡΕΤΩΝ

ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΗΣ ΝΙΚΟΣ

ΔΑΣΟΠΟΝΟΣ - Ε.Δ.Ε.
Μ.Σ. ΓΕΩΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ
ΟΛ.ΔΟΞΑΤΟΥ 6, ΜΥΤΙΛΗΝΗ
Τηλ.: 6944 282 783
nkarathanasis@yahoo.com

ΜΑΚΡΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Ενοικιάζονται γκαρσονιέρες επιπλωμένες
με όλες τις ανέσεις και τηλέφωνο
Πάνω στο κύμα στη Σκάλα Πολιχνίτου.

Περιβάλλον οικογενειακό
Για τους συγχωριανούς ειδικές τιμές
Τηλ.:(22520) 41061 - 42365

SUNDAY'S GASTRONOMY CATERING

Χαρίλαος Κατρακάζας
Executive Chef

Κινητό: 6944885536

ΑΦΟΙ ΣΤΕΝΙΩΤΗ Ο.Ε. • Ιωλκού &
Μαγνησίας 51, Αχαρνές, Τ.Κ. 13671

Τηλ: 2108540444, 2102448707

Φαξ: 2108540434

e-mail: sundayscatering@gmail.com

http://www.sundayscatering.gr

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ ΕΠΙΔΟΧΟΝΤΙΑ (ΑΠΟΝΕΥΡΩ-
ΣΕΙΣ) • ΠΕΡΙΟΔΟΝΤΟΛΟΓΙΑ • ΕΜΦΥΤΕΥΜΑΤΑ

ΠΟΛΙΧΝΙΤΟΣ ΛΕΣΒΟΥ

ΤΗΛ. 22520 42376 - 6944 4187777

ΑΛΙΚΗ ΤΖΙΜΑ- ΚΑΤΑΤΡΙΩΤΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

Ιπποκράτους & Καλλιδωριού 6,
Αθήνα 114 72.

Τηλ. 210 33303151, 3390041-2,

Fax: 2103303171 • κιν. 6974430581

ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΗΠΟΥ

ΣΑΝΤΗ ΧΡΥΣΑ
-ΣΑΝΤΗΣ ΣΩΤΗΡΗΣ

ΓΕΩΠΟΝΟΙ

ΛΕΩΦ.ΜΑΡΑΘΩΝΟΣ 116, ΓΕΡΑΚΑΣ

ΤΗΛ. 2106613551, 6977 906321,

6932 356464

ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΑΓΡΟΤΟ- ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟΣ ΣΥΝΑΙΤΕΡΙΣΜΟΣ

ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΠΟΛΙΧΝΙΤΟΥ ΛΕΣΒΟΥ

Δεχόμαστε παραγγελίες για γάμους,
βαφτίσεις, μνημόσυνα και
Catering για εκδηλώσεις.

Τηλ.: 22520 42260

ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

ΑΛΑΝΗ ΜΑΡΙΑ

ΠΟΛΙΧΝΙΤΟΣ ΛΕΣΒΟΥ

ΤΗΛ. 22520 42948, 6956 532833

e-mail: alani_maria@hotmail.gr

ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΙ & ΦΥΛΑΞΗ

ΧΑΛΙΩΝ - ΣΑΛΟΝΙΩΝ -

ΣΤΡΩΜΑΤΩΝ - ΚΟΥΒΕΡΤΩΝ

- ΠΑΠΛΩΜΑΤΩΝ

ΧΡΗΣΤΟΣ

ΤΗΛ. 210 577 43 63

6980 556635

ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ-ΚΑΡΝΑ ΕΙΡΗΝΗ

ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΣ

Π.Κουντουριώτη 47Γ΄

Προκυμαία ΜΥΤΙΛΗΝΗ

Τηλ.2251026025 • 6946261828

Email. eiranag@yahoo.gr

Αδελφοί Κρικλάνη

Μεταφορές

από και προς Αθήνα - από και προς Μυτιλήνη

Αναλαμβάνουμε μετακομίσεις και

διαθέτουμε ανυψωτικά μηχανήματα.

Τηλ. 6974 00 4032

Αποθήκη: Κηφισού 63 Αθήνα

ΧΑΡΗΣ ΚΑΡΝΑΣ

Πολιτικός Μηχανικός Ε.Μ.Π.

ΜΕΛΕΤΕΣ • ΕΠΙΒΛΕΨΕΙΣ

• ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΕΣ ΑΔΕΙΕΣ

ΜΥΤΙΛΗΝΗ • ΤΗΛ: 2251041409

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ

• Παραθαλάσσιο οικόπεδο 550 τ.μ εντός σχεδίου

άρτιο και οικοδομήσιμο. Απόσταση από τη θά-

λασσα 200 μ, στη Νυφίδα Πολιχνίτου.

• Οικόπεδο 4 στρέμματα στη Νυφίδα, επίπεδο με

θέα. Τηλ: 6944511685 κ. Στράτος Π.

Παλαιολόγος Π. Παλαιολόγος

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

ΚΑΝΙΓΓΟΣ 10, 7ος όροφος, Αθήνα

Τηλ/φαξ: 210 3813828

Κιν. 6936 630243

e-mail: paleo_paleo@yahoo.gr

Μια μικρή ιστορία για το άγχος

Αν μου πει ένας - κάποιος, πως δεν έχει μείνει ούτε ένα βράδυ ξάγρυπνος κατακλυζόμενος από αγχωτικές και αγωνιώδεις σκέψεις, θα δυσκολευτώ να τον πιστέψω. Τα τελευταία χρόνια ζούμε, θαρρείς, ένα θρίλερ, μια υπεραγωνιώδη ταινία που επιφυλάσσει για όλους μας δυσάρεστες εκπλήξεις. Ωστόσο δεν μπορεί η ζωή μας να είναι γεμάτη στρες και αγωνίες κι οι νύχτες μας άγρυπνες, γεμάτες λογισμούς και φόβους. Πρέπει να βρούμε έναν τρόπο να ξαλαφρώσουμε την ψυχή μας.

Διάβασα κάπου και σας μεταφέρω μια διδακτική ιστοριούλα. Εν παραβολαίς ...

«Ένας Χριστιανός βασανιζόταν συχνά από την έγνοια μελλοντικών δύσκολων υποθέσεων. Ανησυχούσε πολύ για το τι θα γίνει αύριο, τι θα γίνει μεθαύριο, τι τον περιμένει την επομένη εβδομάδα και τα λοιπά. Όλη αυτή η φροντίδα έπνιγε την ψυχή του. Ήταν πολύ δυστυχισμένος. Ωστόσο με την αναιμική του πίστη παρακάλεσε τον Θεό να του δώσει μια πληροφορία παρηγορίας. Κι ο Θεός, ο σπλαχνικός Πατέρας όλων μας, του απάντησε μ' ένα πολύ παραστατικό όνειρο. «Περπατούσε αυτός ο άνθρωπος σ' ένα μακρινό δρόμο φορτωμένος με ένα σακί στην πλάτη. Το φορτίο του ήταν βαρύ, ασήκωτο. Το έσερνε με πολύ κόπο και κάπου στάθηκε να ξαποστάσει. -Μα τί κουβαλάω κι είμαι τόσο βαρύ; αναρωτήθηκε. Ανόητος που είμαι! Ας

το ανοίξω να δω τι βάρος έχω φορτωθεί! Ανοίγει και τι βλέπει! Μικρά-μικρά δέματα. Το ένα έγραφε απ' έξω: «Ας' το αυτό για αύριο». Ένα άλλο έγραφε: «Ας το αυτό για μεθαύριο». Το τρίτο έγραφε: «Αυτό είναι για του χρόνου». Κι άλλα δεματάκια έγραφαν μελλοντικές ημερομηνίες. Τέλος έπιασε στα χέρια του ένα πολύ ελαφρό που έγραφε: «Αυτό είναι για σήμερα. Σήμερα κουβάλα μόνο αυτό!».

Με πολλή χαρά πήρε στα χέρια του το ελαφρό δεματάκι του και συνέχισε χαρούμενος, πανάλαφρος, λυτρωμένος, το δρόμο του !!!!» Αν κουβαλούσαμε μόνο της ημέρας το φορτίο δυσκολιών, πόσο πιο ξένοιαστη θα ήταν η ζωή μας! Στο κάτω-κάτω ξέρουμε πόσες ημέρες ζωής μας ανήκουν, ώστε να φορτωθούμε τα βάρη που τις αντιστοιχούν! «Μη ούν μεριμνήσητε εις την αύριον, η γαρ αύριον μεριμνήσει τα εαυτής. Αρκετόν τη ημέρα η κακία αυτής».

Αυτά τα σοφά λόγια του Κυρίου ας ηχούν στ' αυτιά μας την ώρα που πετάμε μακριά τα «δεματάκια» που δεν αφορούν τη σημερινή μας ημέρα. Αυτή μας χαρίστηκε απ' τον Θεό για να Τον γνωρίσουμε και να Τον αγαπήσουμε ξεκολλώντας από τις ατέλειωτες φροντίδες του αιώνος τούτου του απατεώνους !!

Με πολλούς φιλικούς χαιρετισμούς

Βάσω Κωφοπούλου

Η αυλή των θαυμάτων

Η αυλή των θαυμάτων, όπως την έζησα εγώ, το 1955. Στο Αιγάλεω είχαμε μια πρώτη θεία μας. Με τη βοήθειά της ήρθαμε οικογενειακώς. Πρώτος ο αδελφός μου, μετά εγώ, μετά η αδελφή μου και μετά οι γονείς. Νοικιάσαμε ένα σπιτάκι με αυλή. Μέσα στην αυλή υπήρχαν και άλλα παιδιά ενοικιαστές, άλλος από τους Γαργαλιάνους, άλλος από Κέρκυρα, άλλος από τον Καναδά (μικρό χωριό του Έβρου) και άλλος από τον Πύργο. Άλλος είχε καλαθάκι από το χωριό, άλλος σύγλινο και άλλος τυριά και λουκάνικα. Κάθε Κυριακή, που ήταν αργία, βλεπόμασταν και τα λέγαμε.

Εγώ εργαζόμουν στην Πολυκλείτου, σε εμπορικό, 300 δραχμές το μήνα. Ήθελα δύο εισιτήρια του ΚΤΕΛ 1,30+1,30=2,60 και μου έμεναν 7,4 δραχμές από το ημερομίσθιο την ημέρα. Ο αδελφός μου έπαιρνε καλό μεροκάματο και η αδελφή μου δούλευε σε γυναικεία εσώρουχα. Όλα τα λεφτά τα δίναμε στο σπίτι. Πολλές φορές πήγαινα με τα πόδια στο Αιγάλεω για να γλυτώσω 1,30 δραχμές· έβαζα και 2 δεκάρες ακόμα κι έπαιρνα ένα σάντουιτς.

Κάθε μέρα κατασπαράκι φαγητού από το σπίτι, που για να το ζεστάνω στο καφενείο, κάθε μεσημέρι και να το φάω στο τραπέζι, πήγαινα στα πολλά ραφτάδικα, που ήταν τριγύρω, ποτά και καφέδες.

Στο σπίτι νερό δεν είχε. Βρυσάκι παραδοσιακό στην αυλή. Κάθε Κυριακή αγοράζαμε το νερό σε τενεκές, μία δεκάρα ο ένας. Θέρμανση όχι, ψυγείο όχι, το φαί το πηγαίναμε στο ψυγείο πάγου της θείας που ήταν κοντά. Αντί για ντουλάπα είχαμε καρφιά στον τοίχο, το ταβάνι καλυμμένο με χρωματιστά χαρτιά και οι κοριοί κάθε βράδυ. Μόνο η κούραση μάς έκανε να κοιμηθούμε· όλο ξυνόμαστε· άγνωστη περιπέτεια για μας.

Την Κυριακή κάναμε όλες τις δουλειές: πλύσιμο στην σκάφη (μπανιέρα), γκαζιέρα για ζεσταμα του νερού, μπουγάδα και πετρέλαιο στους σουμιέδες στα ντιβάνια για τους κοριοί. Ξηλώσαμε τα χαρτιά του ταβανιού και φλιτάραμε με τρόπο φλιτ για να γλυτώσουμε από τα δεινά των κοριών.

Κάθε Κυριακή, επίσης, πέρναγε ο γαλατάς, ένας με γκού-

μια πεζός και ένας με ποδήλατο που πούλαγαν το γάλα με φιάλες ΕΒΓΑ ή ΑΣΤΥ. Πληρωμή κάθε Κυριακή. Με τεφτέρι και στον φούρνο και στον μπακάλη. Μια μέρα, ψωνίζοντας, στο ψυγείο είδα πρώτη φορά το ροκφόρ. «Ω μπάρμπα, του τυρίς μούχλιασε τσι του πλάς», του είπα. Μου εξήγησε και κατάλαβα.

Κάθε βδομάδα άλλαζα ρούχα. Μια βδομάδα φόραγα μακρύ παντελόνι και την άλλη κοντό· αυτά είχα. Τα Χριστούγεννα πήρα με το δώρο, άλλο ένα και ζέστανε τα πόδια μου.

Κάθε Κυριακή, μια κυρία άνοιγε το ράδιο της. Ακουγα τότε το σήμα της ραδιοφωνίας (φλογέρα) και τα τραγούδια «Μα ρε γιε μου κανακάρη, ποια γυναίκα θα σε πάρει» και τα δικά μας παραδοσιακά: «Η θειάμ η Αμερσούδα τρία βρακιά φουρεί» και «Γι μπάρμπασι συμ γι νικόλας είχ», «Σαράντα όρθις τσι εξήντα δύο πιτνοί» (κοκόρια). Όπου πήγαινα, από πού είσαι, ρώταγαν και ήξεραν τα τραγούδια μας, αυτά που χάθηκαν.

Μερικές φορές πήγαινα στο καφενείο μας, το ΝΕΟΝ στην Πανεπιστημίου, να μάθω νέα από το χωριό, να δω και χωριανούς. Να μάθω για τον ταχυδρόμο, τότε θάρθει. Εκεί ήταν κάθε μέρα, ο κ. Μανώλης Παππάς, που έκανε τον έμπορο (δοσάς). Άκουσα πως μερικοί χωριανοί μας έδωσαν λεφτά σε μαφιόζους πράκτορες για διαβατήρια και εισιτήρια για τον Καναδά, Αμερική, Αυστραλία, και τάχασαν. Είχε και τέτοια...

Όταν ήρθαν οι γονείς μας και αφού πλουτίσαμε, πήραμε ένα οικόπεδο στο Μπραχάμι και χτίσαμε σπίτι. Τότε έδινε 400 δραχμές το μήνα για το γραμμάτιο και σε τέσσερα χρόνια το ξόφλησα. Τα τυχερά που είχα στον κουμπαρά με βοήθησαν και πήρα ένα ποδήλατο, με το οποίο γυρνούσα όλη την Αθήνα για να την μάθω.

Θέλω να σας πω και κάτι άλλο: υπήρχε ένα θερινό θέατρο στο Αιγάλεω, το ΘΕΑΤΡΟ ΓΑΡΜΠΗ όπου κάθε Κυριακή πουλούσα πασατέμπο, 1 δραχμή το φακελάκι και έπαιρνα 1 δεκάρα προμήθεια. Έτσι έβλεπα το έργο, βγάζοντας και το χαρτζιλίκι μου.

Έτσι πέρασα και την εφηβεία μου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΜΑΤΕΛΛΗΣ

ΛΑΜΠΟΥΣΗΣ Γ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

Χειρουργός Οδοντίατρος

ΑΚΤΙΝΟΓΡΑΦΙΕΣ: • Ψηφιακή Ενδοστοματική • Κεφαλομετρικές • Πανοραμικές • Τομογραφίες γνάθων • ΕΜΦΥΤΕΥΜΑΤΑ

Καβέτσου 44 (άνωθεν Ολυμπιακής),
Μυτιλήνη • Τηλ.: 27.772

Οικία: Κέας 28 - Μυτιλήνη • Τηλ.: 45.740

• Μελέτες • Επιβλέψεις Οικοδομών

ΣΤΕΛΛΑ Γ. ΣΤΑΥΡΙΝΟΥ

Διπλ. ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

Αποφ. Πανεπιστημίου Πατρών

ΑΝΩ ΧΑΛΙΚΑΣ - ΜΥΤΙΛΗΝΗ

Τηλ. 22510 48021, κιν. 6942 971844

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ - ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗ - ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ

ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ-ΓΡΑΦΕΙΩΝ-ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ

Εξειδικευμένα συνεργεία όλων των ειδικοτήτων

ΑΡΙΣΤΕΣ ΤΙΜΕΣ-ΕΓΓΥΗΣΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ

Καλέστε μας στο χώρο σας

χωρίς επιβάρυνση, να σας δείξουμε τις ιδέες μας.

ΕΔΡΑ ΑΘΗΝΑ- ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΑ

ΤΗΛ. 6997973137, 6939030315

κ. ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΔΕΛΛΗΣ

ΑΞΕΧΑΣΤΟΙ ΠΟΛΙΧΝΙΑΤΕΣ

Του Βασλέλ' (ο Βασίλης)

Τέσσερα παιδιά είχε μια γειτόνισσά μας, κι όλα αγόρια. Όταν ξεπετάχτηκαν λίγο, τα δύο «μπάρκαραν», συνηθισμένη δουλειά της εποχής, και το τρίτο ξενιτεύτηκε στον Καναδά. Της έμεινε το στερνοπούλι της... του Βασλέλ'. Σ' αυτό είχε την ελπίδα της. «Μήπως αυτό το κατάφερνε, μήπως τά 'παιρνε τα γράμματα».

Ξεκίνησε το σχολείο, πήγε ο Βασίλης στην πρώτη δημοτικού και το μέλλον φαινόταν ...δυσοίωνο. Όμως η ελπίδα πεθαίνει πάντα τελευταία. «Μήπως παρ' πιο ύστερα μπροστά, σε πιο μεγάλη τάξη».

Όμως καθώς προχωρούσε στις τάξεις, μεγάλωσαν οι απαιτήσεις, μεγάλωσαν και τα κενά του μαθητή. Κουτσά-στραβά έφτασε στην Τρίτη τάξη.

Πέρασαν οι μήνες και ήρθε ο Ιούνιος. Να πω, εδώ, ότι την εποχή εκείνη οι γονείς δεν πλήρωναν φροντιστήρια, πλήρωναν όμως εγγραφή, τα βιβλία και στο τέλος το χαρτόσημο για το ενδεικτικό.

Ετσι ο Βασίλης με τη μητέρα του κι ένα εικοσάρικο στην τσέπη -τόσο κόστιζε το χαρτόσημο- έφτασαν στο δεύτερο δημοτικό, αλλά ενδεικτικό για εκείνον δεν υπήρχε. Έπρεπε να επαναλάβει την Τρίτη τάξη. Η μάνα του έβαλε τα κλάματα. Απογοητεύτηκε, πάει και η τελευταία της ελπίδα.

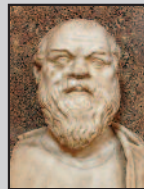
«Θα ξενιτευτεί και τούτο ή θα φύγει στα καράβια» σκέφτηκε.

Εκείνος, βλέποντάς την να κλαίει, ίσως και για να την παρηγορήσει, γυρίζει και της λέει με τη ψευδή φωνούλα του:

- Τι κλαιθ' μουρή κι κλαιθ'. Γλιτώθαμι κι του κουθάρ'.

Υ.Γ. Για την ιστορία να πούμε ότι, ο Βασίλης ούτε ξενιτεύτηκε, ούτε μάρκαρε, όπως φοβόταν η μητέρα του. Ασχολήθηκε με κάτι άλλο στη ζωή του.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ-ΝΙΚΕΛΛΗ

Ο κατά Σωκράτη ορισμός του μορφωμένου ανθρώπου

Όταν ρωτήθηκε ο Σωκράτης για να δώσει τον ορισμό του μορφωμένου ανθρώπου, δεν ανέφερε τίποτε για την συσσώρευση γνώσεων.

«Η μόρφωση είναι θέμα συμπεριφοράς», είπε. «Ποιους ανθρώπους λοιπόν θεωρώ μορφωμένους;

1. Πρώτα απ' όλους αυτούς που ελέγχουν δυσάρεστες καταστάσεις, αντί να ελέγχονται από αυτές.

2. Αυτούς που αντιμετωπίζουν όλα τα γεγονότα με γενναιοδότητα και λογική.

3. Αυτούς που είναι έντιμοι σε όλες τους τις συνδιαλλαγές.

4. Αυτούς που αντιμετωπίζουν γεγονότα δυσάρεστα και αντιπαθείς ανθρώπους καλοπροαίρετα.

5. Αυτούς που ελέγχουν τις απολαύσεις τους.

6. Αυτούς που δεν νικήθηκαν από τις ατυχίες και τις αποτυχίες τους.

7. Τελικά αυτούς που δεν έχουν φθαρεί από τις επιτυχίες και τη δόξα τους.»

Ο Σωκράτης, που έζησε στην Αθήνα του 5ου αιώνα π.Χ., μια από τις σημαντικότερες φυσιολογίες του ελληνικού και παγκόσμιου πνεύματος, μας ανοίγει νέους ορίζοντες σκέψης ακόμη και σήμερα.

Μυρσίνη Κουμάνια

ΝΥΦΙΔΑ BEACH HOTEL

ΜΥΡΣΙΝΗ ΣΑΒΒΑΔΕΛΛΗ

ΝΥΦΙΔΑ ΠΟΛΙΧΝΙΤΟΥ - ΛΕΣΒΟΣ
ΤΗΛ.: 22520 - 41841, 41764, 42266
41 068, Fax: 22520 42266

«Η ΑΓΝΟΤΗΣ»

ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

ΓΙΩΡΓΟΣ Γ. ΖΟΥΡΟΣ

Πολιχνίτος Λέσβου
Τηλ. 22520 41078, 42060
κιν. 6978 746980

ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΣΑΡΙΖΟΓΛΟΥ

ΤΕΛΕΙΟΦΟΙΤΗ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΑΝ/ΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

ΠΑΡΑΔΙΔΕΙ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΑΛΛΙΚΩΝ

ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΕΠΙΠΕΔΑ Α1, Α2, Β1, Β2,

Sorbone C1, Sorbone C2

Τηλ. 6948 042772

TAXI ΚΡΗΤΙΚΟΣ

Κρητικός Γιώργος

τηλ. 6944 648899,

22520 41000

ΠΟΛΙΧΝΙΤΟΣ ΛΕΣΒΟΥ

ΤΑΒΕΡΝΑ

«Ο ΒΑΣΙΛΗΣ»

Ψητά στα κάρβουνα - Λαχταριστές
σούβλες & σπιτικές σπεσιαλιτέ!

Ανετο πάρκινγκ, καταπράσινος κήπος,
παιδότοπος

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΟΥΡΟΣ

Λεωφόρος Μαραθώνος 26, Μάτι ΑΤΤΙΚΗΣ

Τηλ. 2294075666, 6942661038

ΕΛΑΙΟΣΥΛΛΕΚΤΙΚΗ ΛΕΣΒΟΥ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ

- Αναλαμβάνουμε την εκμετάλλευση - ενοικίαση
ελαιοκτημάτων

- Προσφέρουμε υψηλότερο τίμημα από τα
ισχύοντα για την ενοικίαση ελαιοκτημάτων

- Εφαρμόζουμε πρώτοι στην Λέσβο την μηχανική συγκομιδή ελιάς

- Διαθέτουμε γεωργικό ελκυστήρα, σύγχρονο
ελαιοσυλλεκτικό μηχανήμα και όλα τα παρελκόμενα.

Πληροφορίες : Διαμαντής Ιωάννης

Τηλ. 6980553737

Γιωργαντοί – Βγενάδες

Της Σαντή-Κατρακάζα Αναστασίας

Δυο μεγάλες οικογένειες δίπλα-δίπλα στο κατάγιο της Νυφίδας. Τα οικοπέδα πολύ μεγάλα, ένα στενάκι τα χώριζε. Ο Παναγιώτης Βγενάς είχε πέντε παιδιά. Τρία αγόρια και δυο κορίτσια. Ο Σαντής Κων/νος (Γιωργαντός ήταν το παρατσούκλι του) είχε τέσσερις γιους.

Η κυρά Μαρία του Βγενά και η κυρά Παναγιωτούλα του Γιωργαντού είχαν περάσει πολλά μαζί. Καλές και άσχημες στιγμές στα δύσκολα χρόνια της Κατοχής. Άντεξαν όμως γιατί ήταν πολύ δεμένες μεταξύ τους. Ήξερε η μια τα βάσανα της άλλης. Ποτέ δεν είπαν πικρή κουβέντα η μια για την άλλη κι αυτό συνέχισαν και τα παιδιά τους.

Ο Γιωργαντός, που τον φώναζαν και Κωστάρα γιατί ήταν πολύ ψηλός και γεροδεμένος, τραβούσε και το ένα του πόδι γιατί είχε περάσει μικρός πολυομελίτιδα. Ήταν τρατάρης και είχε μεγάλο καίκι για τα χρόνια εκείνα, το ΒΑΘΡΑΚΟ. Τρατάρηδες γίναν και οι τρεις γιοι του ο Στρατής, ο Γιώργος και ο Σωτήρης, ο πιο μικρός. Μόνο ο τρίτος ξεχώρισε και ακολούθησε τη δουλειά του μπάρμπα Κωστή. Αυτός έγινε πολύ καλός μαραγκός, εργατικός και μερακλής.

Τα παιδιά του Βγενά ακολούθησαν άλλους δρόμους. Ο μεγάλος του γιος ξενιτεύτηκε. Τον έλεγαν Στρατή και ήταν καπετάνιος σε αλιευτικό στην Αφρική. Ο Στρατής ήταν πολύ αγαπητός στους μαύρους. Κάποια μέρα όμως, το σκάφος γύρισε από το ψάρεμα χωρίς τον καπετάνιο, ο οποίος δεν βρέθηκε στις έρευνες που έγιναν. Είχε δυο παιδιά, τη Μάγδα και τον Παναγιώτη.

Ο Γιώργος και ο Χαράλαμπος αγαπούσαν από μικροί τη μουσική. Αυτή η κλίση τους έγινε αντιληπτή κι από τους δυο γονείς, ιδιαίτερα από τη μητέρα τους που ήταν πολύ έξυπνη γυναίκα. Ο Γιώργος, όπως λένε οι κόρες του Πηνελόπη Βγενά-Βουνάτου και Μαρία Ιγγλέζου, ήταν αυτοδίδακτος. Σε ηλικία 11-12 ετών ήξερε τζαζ και σαντούρι και την πρώτη φορά που έπαιξε, του έβαλαν σκαμνί για να φτάνει να παίζει.

Αργότερα μαθαίνει πολύ καλά ακορντεόν, που έγινε το αγαπημένο του και άφθαστος.

Ο Χαράλαμπος μαθήτευσε κοντά στον μεγάλο και σπουδαίο δάσκαλο Γιώργο Ιατρού που έπαιξε πολύ καλό βιολί. Κοντά σ' αυτόν έγινε κι αυτός ένας από τους καλύτερους βιολιτζήδες της εποχής εκείνης.

Προπολεμικά οργάνωσαν την ορχήστρα που βλέπουμε στην φωτογραφία, στην οποία πρωτοέπαιξε και ο δάσκαλος Ιατρού.

Σ' αυτή την ορχήστρα συμμετείχε με την εξαιρετική φωνή του ο αξέχαστος Ησάϊας Χαράλαμπος και ο μοναδικός Δημήτριος Καββαδάς, που είναι εν ζωή και μένει στον Πολιχνίτο. Η ορχήστρα αυτή ήταν η καλύτερη της περιόδου εκείνης και για πολλά χρόνια χάριζε πολύ κέφι σ' όλες τις κοινωνικές εκδηλώσεις και τις προσωπικές ευτυχισμένες στιγμές του καθενός (πανηγύρια, γιορτές, γάμους, αρραβώνες, βαφτίσια).

Το 1963 μπαίνει στην ορχήστρα αυτή ο Στρατής Βουνάτσος με το καλό μπουζούκι του. Έπαιξε για πολλά χρόνια. Στη φωτογραφία που παραθέτουμε, είναι πολύ νέος, αριστερά μπροστά από τον Καββαδά.

Έπαιξε σωστά μερακλικά, χαρίζοντας τις πενιές του στους ντόπιους αλλά και σ' όλο το νησί. Έγινε τότε γαμπρός του Γιώργου Βγενά. Πήρε την κόρη του Πηνελόπη κι έκαναν τη μοναχοκόρη τους Αγγελική.

Ας δούμε τώρα και τα κορίτσια του Παναγιώτη Βγενά, την Αικατερίνη (Κατίνα την

ήξεραν στο χωριό) και τη Μυρσίνη που ήταν ισάξίες σε ικανότητες με τ' αδέρφια τους και πολύ όμορφες. Στη φωτογραφία στέκονται μπροστά στο πηγάδι της Νυφίδας. Η Κατίνα έγινε μια εξαιρετική μοδίστρα. Δούλεψε τα πρώτα χρόνια στο χωριό, μετά στην Αθήνα και ξανά πάλι στο χωριό. Μεγάλωσε δυο αγόρια, τον Στρατή και τον Δημήτρη, με αρχές δίνοντάς τους όλα τα εφόδια που χρειαζόνταν.

Ήταν αυτοδίδακτη στη δουλειά της, παίρνοντας τα φώτα της μητέρας της που ήταν η καλύτερη μοδίστρα τα χρόνια εκείνα. Έμαθε πολύ καλή μουσική επίσης, κοντά στα αδέρφια της.

Η Μυρσίνη επίσης αυτοδίδακτη κι αυτή στη ραπτική, μαθητεύοντας κοντά στη μητέρα της. Παντρεύτηκε τον Γιώργο Βοσσινάκη και έμεινε πολλά χρόνια στο Γύθειο που ήταν η γενέτειρα του ανδρός της εξασκώντας το επάγγελμα της μοδίστρας. Ήταν πολύ καλή στη δουλειά της γι' αυτό ανοίγει εκεί τη σχολή Frans με είκοσι μαθήτριες. Αργότερα φεύγει η οικογένεια στην Αθήνα. Εκεί εργάζεται στην οικογένεια Θανοπούλου. Σ' έναν διαγωνισμό καλλιτεχνικών που παίρνει μέρος μια κόρη Θανοπούλου, ράβει όλες τις τουαλέτες της η κα Μυρσίνη Βγενά-Βοσσινάκη αλλά

για ευνόητους λόγους φέρουν την υπογραφή του Ρήγα. Η δεξιότητά της ήταν άφθαστη και μοναδική. Έκανε δυο παιδιά, τον Θεόφιλο και τη Βασιλική, που είναι εκπαιδευτικοί.

Τώρα μένει στη Νυφίδα που την αγάπησε από μικρό παιδί όπως και τ' αδέρφια της.

Αξέχαστα έχουν μείνει σ' όλους τους Νυφιδιώτες τα γλέντια που έκαναν πάνω στην άμμο, όλη η οικογένεια Βγενά, τις ήσυχες και γλυκές βραδιές, άλλοτε για να γιορτάσουν κάποιο γεγονός και άλλοτε έτσι απλά χωρίς ιδιαίτερο λόγο, για να εκτονωθούν και να επικοινωνήσουν μεταξύ τους. Σ' αυτά τα γλέντια τραγουδούσαν με τις καλές φωνές τα κορίτσια, έπαιζαν μουσική τα αδέρφια τους Γιώργος και Χαράλαμπος. Έτσι ξεκουράζονταν και περνούσαν όμορφα με συντροφιά το απαλό κυματάκι και το δροσερό αεράκι της Νυφίδας, που τόσο αγαπούσαν όλοι τους.

Εκεί μεγαλώσαμε κι εμείς τα εγγόνια τους. Παίζαμε από μικρά παιδιά στις αυλές, στην αμμουδιά, στη θάλασσα. Η μεγάλη μας χαρά όμως ήταν όταν μαζευόμασταν όλα μαζί τα παιδιά της γειτονιάς, το βράδυ, στην αυλή της κυρά Αγγελικής, που τη βλέπουμε στη φωτογραφία να καμαρώνει και τατσιπολογά τον βασιλικό της.

Η κυρά Αγγελική, το γένος Καρακωνσταντή, ήρθε νύφη στη Νυφίδα. Παντρεύτηκε με τον ένα γιο του Βγενά, τον Γιώργο, που ήταν έξυπνος, εργατικός και μεγάλος χωρατατζής. Έπαιξε πολύ καλά ακορντεόν στην ορχήστρα του χωριού μας μαζί με τον αδελφό του τον Χαράλαμπο, που ήταν από τους καλύτερους βιολιτζήδες της περιοχής μας.

Η κυρά Αγγελική και ο κυρ Γιώργος ήταν ταιριαστό ζευγάρι, αγαπημένο, πολύ δεμένοι μεταξύ τους. Είχε και κείνη σύγχρονες ιδέες και αντιλήψεις, πρόσχαρη και γελαστή πάντα με τον καλό το λόγο στα χείλη για όλους και για τον καθένα χωριστά. Τα χαρίσματά της αυτά έδεναν και με την εξωτερική της εμφάνιση. Έλαμπε και η ίδια από καθαριότητα και το ίδιο εφάρμοζε και στο σπίτι της που ήταν μικρό, δυο δωμάτιο όλο κι όλο. Τίποτα δεν έβλεπες ατακτοποιητό, όλα ήταν στη θέση τους.

Εκείνο όμως που μας σκλάβωνε σαν παιδιά ήταν η πολύ καθαρή αυλή της που τη φρόντιζε με ιδιαίτερη φροντίδα και μεράκι. Μπροστά στο σπίτι υπήρχε μια τεράστια τσιτσιβιά (τζιτζιφιά) που χάριζε τον ίσκιο της και τη δυνατή μυρωδιά της. Ποτέ δεν έβλεπες φύλλα στο χώμα που το έβρεχε κάθε πρωί και είχε πατηθεί χωρίς να φαίνεται το παραμικρό πετραδάκι. Εκεί κοντά ήταν και το πηγαδάκι, μισό μέτρο νερό κι όλο το μισό θάλασσα, αλλά έκανε για την πάστρα της αυλής της. Ήταν ασπρισμένο και μέσα και γύρω-γύρω οι πετρούλες και το διαδρομάκι που οδηγούσε σ' αυτό. Δίπλα στον διάδρομο υπήρχαν τα αυγουσιτιάτικα άγρια κρινάκια που υπήρχαν στην άκρη της αμμουδιάς και οι Νυφιδιώτες τα μετέφεραν στις αυλές τους.

Σ' όλα αυτά έβαζε χέρι βοήθειας και ο κυρ Γιώργος που ήταν καλός ελαιοχρωματιστής και δεξιότεχνος. Ξεκούφαινε τα μεγάλα καρπούζια, τους έκανε παραθυράκια και πόρτα και τα έκανε σπιτάκια. Μέσα έβαζε ένα καντηλάκι και το βράδυ αυτά έφεγγαν πολύ όμορφα στη σκοτεινιά της νύχτας και στο αχνό φως της φανάρας που κρεμόταν από το κλαδί της τσιτσιβιάς.

Τότε δεν είχε φώτα η Νυφίδα ακόμα. Μέσα χρησιμοποιούσαν τη μικρή λάμπα με το γυαλί κι έξω κρέμαζαν τη μεγάλη φανάρα.

Όλα τα παιδιά μαζευόμασταν το βράδυ εκεί για να παίξουμε με την Πηνελόπη, την κόρη της κυρά Αγγελικής, που τη φώναζε χαϊδευτικά Πίτσα, και τον Παναγιώτη Βγενά, το γιο του Χαράλαμπου Βγενά και όλα τα υπόλοιπα παιδιά του χωραφιού μ' αυτά τα καρπούζια σπιτάκια που μας ξετρέλαιναν γιατί φάνταζαν στα μάτια μας παραμυθένια.

Κυρίαρχη θέση κρατούσε αν μεγαλύτερο σπίτι τετράγωνο που είχε φροντίσει να φτιάξει από το πρωί η γιαγιά η κα Μαρία Βγενά, με βρεγμένη άμμο και ξυλαράκια από την αμμουδιά.

Τα παράθυρά του ήταν κανονικά και μάλιστα με κουρτινάκια. Φέραμε και βρεγμένη άμμο και φτιάχναμε φούρνους με καλούπια διάφορα (τσιγκίνα κουτάκια, άχρηστα ποτήρια και σκεύη της μαμάς που είχαμε εκ των προτέρων παρακαλέσει να μας δώσει). Τότε μοιράζαμε τους ρόλους (ποιος θα κάνει τον μπαμπά, ποια τη μαμά) και άρχιζε το παιχνίδι. Σταματούσε το παιχνίδι όταν μας φώναζαν οι μάνες μας για ύπνο.

Εμείς μεγαλώσαμε, η κυρά Αγγελική έφυγε απ' τη ζωή αλλά οι εικόνες αυτές δεν φεύγουν απ' το μυαλό μας γιατί ήταν όμορφες και στάθηκαν αφετηρία για τη ζωή μας αργότερα.

Πάντα θα τις νοσταλγούμε και θα θυμόμαστε την αστραφτερή πάστρα της κυρά Αγγελικής και το καλωσυνάτο χαμόγελό της.

ΧΩΜΑΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Παντατζής Γιώργος
Πολιχνίτος Λέσβου
Τηλ. 22520 42275,
κιν. 6976 037588

ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

✓ **ΓΙΩΡΓΟΣ ΧΑΤΖΟΓΛΟΥ**
Φοροτεχνικός • Τηλ: 6974 313424

✓ **ΑΓΓΕΛΙΚΑ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΥ**
Φοροτεχνικός • Τηλ: 6947937350

Γ.ΚΟΥΒΕΛΙΔΟΥ 32, ΠΟΛΙΧΝΙΤΟΣ ΛΕΣΒΟΥ
τηλ/φαξ: 22520 41357
email: giorgos_acc@yahoo.gr
•aggelika_x@yahoo.gr

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΛΕΤΩΝ

ΚΩΣΤΑΣ Σ. ΤΑΞΕΙΔΗΣ
Πολιχνίτος, Λέσβου
Εξυπηρέτηση καθ' όλο το 24ωρο
Τηλ. Γραφείου: 22520 42002
Αθηνών: 210 9768835
Κιν. 6944 330572, 6948 530118

«ΚΑΛΑΜΑΚΙΑ»

ΤΑΒΕΡΝΑ - ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ

8ης ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 13, ΜΥΤΙΛΗΝΗ
ΤΗΛ. 22520 61270 / Βατερρά, Λέσβος
e-mail: MARIAGEORGAKA@gmail.com

ΧΡΥΣΘΕΑ Κ. ΖΑΡΟΥΛΗ
ΝΕΥΡΟΛΟΓΟΣ

• Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Αθηνών
• Επιστημονικός Συνεργάτης Νοσοκομείου ΝΙΜΙΤΣ & Ιατρικού Αθηνών - Κλινική Ψυχικού
ΙΑΤΡΕΙΟ: Α.ΠΕΝΤΕΛΗΣ 7 & ΠΑΠΑΓΟΥ 3
ΧΑΛΑΝΔΡΙ (3ος όροφος)
ΤΗΛ: 2106850202, 6977328162
email: xzarouli@gmail.com

Σύμβουλος Ασφαλίσεων

ΜΑΡΙΑ ΘΕΟΔΩΡΗ-ΣΑΛΑΒΟΥ

ΤΖ. ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΥ 1 (έναντι Τελωνείου)
2ος όροφος, ΜΥΤΙΛΗΝΗ

Υψηλής ποιότητας ασφαλιστικά προϊόντα από αξιόπιστες εταιρείες στο μικρότερο δυνατό κόστος.

τηλ. 22510 46611, 6978 091235
fax: 22510 46622
email: m.theodori@yahoo.gr

ΣΩΤΗΡΙΟΣ Π. ΣΑΧΑΝΑΣ
ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΟΣ

• Επιμελητής Ιατρικού Αθηνών - Κλινική Ψυχικού
• Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Αθηνών
ΙΑΤΡΕΙΟ: Α.ΠΕΝΤΕΛΗΣ 7 & ΠΑΠΑΓΟΥ 3
ΧΑΛΑΝΔΡΙ (3ος όροφος)
ΤΗΛ: 2106850202, 6974390445
email: ssachanas@gmail.com

ΨΑΡΟΤΑΒΕΡΝΑ ΚΑΦΕ - ΟΥΖΕΡΙ

«Γιώτης»
ΑΝΟΙΚΤΑ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΧΕΙΜΩΝΑ

ΝΥΦΙΔΑ, ΠΟΛΙΧΝΙΤΟΣ
ΤΗΛ. 22520 41329,
ΚΙΝ. 6977 653949

Ερμ. Μπενάκη 38, Τηλ. 210 3814525

ΓΕΥΣΕΙΣ ΠΟΛΙΧΝΙΤΟΥ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΣΑΣ

Εργαστήριο Ζαχαροπλαστικής
Βουνάτσος
www.vounatsos.com.gr
ΠΟΛΙΧΝΙΤΟΣ ΛΕΣΒΟΥ
22520 41377

Παράδοση των προϊόντων μας στην Αθήνα, κατόπιν επικοινωνίας

Είμαστε δίπλα σας γλυκά σε κάθε στιγμή της ζωής σας όπου κι αν βρίσκεστε.

Γιατρού ονόματι που έζησε στη ζωή και προσέτις τιμές!

Δεχόμαστε παραγγελίες για γλυκά γάμου (τσουρέκια, μπακαλαβάς) που μπορούν να μεταφερθούν ανέραια μέσω μεταφορικής - ψυγείου

ΟΙΚΟ-ΛΟΓΙΚΑ

Του ΤΑΣΟΥ ΜΑΚΡΗ

ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΣΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΑΣ

Ασυνειδησία

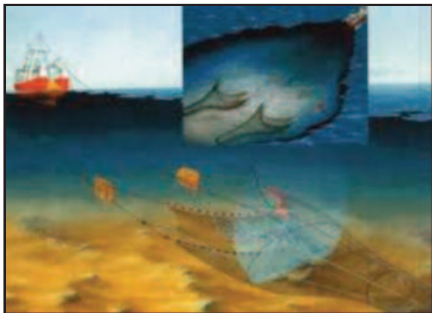
Ο τρόπος με τον οποίο γίνεται η αλιευτική εκμετάλλευση του Αιγαίου δε μπορεί να αποδοθεί με τις λέξεις, αλίευση και υπεραλίευση. Η αλίευση ακούγεται σαν κάτι το θεμιτό, η υπεραλίευση σαν κάτι το κακό μεν, αλλά αναπόφευκτο. Όταν όμως δούμε από κοντά έναν-έναν τους τρόπους αλιείας, ίσως προσανατολιστούμε στο να φτιάξουμε μια καινούργια λέξη, γιατί οι υπάρχουσες δεν είναι ικανές να αποδώσουν αυτό που συμβαίνει.

Δεν είναι γνωστό από πότε οι κάτοικοι του Αιγαίου έμαθαν τη χρήση του δυναμίτη σαν τρόπο αλίευσης. Από τότε όμως βάλθηκαν με πολύ φιλότιμο να εξαφανίσουν τη ζωή στη θάλασσα. Πάνω από τα βράχια της ακτογραμμής, ψαράδες ή γεωργοί, παρακολουθούσαν τις κινήσεις των κοπαδιών και στην κατάλληλη στιγμή ξαμολούσαν τη βόμβα τους, σαν να ήταν τα ψάρια εχθρικές δυνάμεις.

Τα υπόλοιπα στον πόλεμο λέγονται «παράπλευρες απώλειες». Έτυχε να ακολουθήσω το 1968 στη Χίο αξιωματικό της MOMA που έριξε στρατιωτικό εκρηκτικό στη θάλασσα χάριν πλάκας. Σε μια ακτίνα πενήντα μέτρων άπρισε ο βυθός από τους νεκρούς οργανισμούς εκείνου του εμβადού. Έμειναν να χάσκω απ' τη συμφορά! Δυναμίτες ρίχνουν και στους «μπάγκους». Οι μπάγκοι είναι, όπως είπαμε σε άλλο σημείο, εξάρσεις του βυθού, κορυφές υποβρυχίων βουνών, μικρού βάθους, της κορυφής τους στη μέση επιπέδου και μεγάλου βάθους, βυθού. Οι βιότοποι αυτοί, σαν οάσεις του βυθού, ήταν κάποτε πλουσιότατοι σε αλιεύματα, μέχρι που έφθασαν κι εδώ οι δυναμίτες. Σαν βόμβες βυθού, με πολλά μασούρια και μακρύ φυτίλι, έπεφταν στους πάγκους και τους ρήμαζαν, για να μαζέψουν όσα ψάρια ανέβαιναν στην επιφάνεια. Τα περισσότερα, με πολλούς άλλους οργανισμούς, έμεναν να σαπίζουν στον βυθό. Σήμερα οι πάγκοι είναι εξίσου άδειοι με την υπόλοιπη θάλασσα. Διερωτάται κανείς αν αυτές οι πρακτικές μπορούν να ερμηνευτούν με τις παθογένειες της ασυνειδησίας, της αμορφωσίας, της ψευτοεξυπνάδας ή της βλακείας! Αλλά φαίνεται πως όλες μαζί συνυπάρχουν για να σχηματίσουν ένα εκρηκτικό μίγμα της νεοελληνικής πραγματικότητας.

Οι ανεμότρατες εμπίπτουν στην κατηγορία των συρόμενων εργαλείων, που χαρακτηρίζονται σαν αναγκαία κακά. Μαζί με τις πεζότρατες σύρουν τα δίχτυα τους, που μοιάζουν σε μεγάλα σακούλια, στο βυθό και μαζεύουν ό,τι βρουν μπροστά τους. Όταν κρίνουν πως γέμισε ο σάκκος, τον σύρουν στο σκάφος και αδειάζουν στην κουβέρτα του το περιεχόμενο. Οι ψαράδες, που είναι πια εξοικειωμένοι, δεν συγκινούνται με το θέαμα. Αν όμως βρεθεί αυτή την ώρα ένας άσχετος μπροστά σ' αυτό το μίγμα, δε γίνεται να μείνει ασυγκίνητος. Μαζί με κάποια εμπορεύσιμα αλιεύματα, όπως γαρίδες, καραβίδες, κουτσομούρες, μπακαλιάρους, προσφυγάκια και μερικά μικρά καρχαριοειδή, και σαλαχοειδή, θα δει άπειρους μικροοργανισμούς και μικρόψαρα, που θεω-

ρούνται «παράπλευρες απώλειες» και με τα φυτάρια πετιούνται στη θάλασσα. Η πολιτεία θεωρώντας πως η αλιευτική παραγωγή της ανεμότρατας είναι απαραίτητη και πως δε μπορεί να γίνει αυτή δίχως λίγη ζημιά, αδειοδοτεί τις μηχανότρατες και ορίζει τους κανονισμούς αλιείας. Όμως τα πράγματα εξελίσσονται καταστροφικά. Κι αν ακόμα οι μηχανό-

τρατες γίνουν πλήρως νομοταγείς, οι ζημιές που κάνουν είναι ανεπανόρθωτες. Σήμερα στο Αιγαίο γαλέος δεν υπάρχει, τα σαλάχια-βιολιά (κιλέρια) έχουν εκλείψει ως είδος, τα χρωματιστά γατάκια (κταβέλια) σχεδόν τέλειωσαν και τα τελευταία που υπάρχουν, τα

κεντρώνια, δεν κυκλοφορούν πια στην αγορά. Ολ' αυτά και άλλα πολλά, που ακολουθούν, είναι αποτέλεσμα της καταστροφής των ειδών σε μικρές ηλικίες, τότε που κανείς δεν σκέφτεται πως ένα βιολί της θάλασσας 10- 20 γραμμαρίων θα γίνει ψάρι εκλεκτό των 14 και 20 κιλών. Με τις τράτες (πεζότρατες) δεν χρειάζεται να ασχοληθούμε, αφού η δράση τους σταμάτησε με νομοθετική παρέμβαση. Πριν γίνει όμως αυτό, πρόφτασαν να κάνουν τη ζημιά τους στα οικοσυστήματα. Ο σάκκος τους ανακάτευε σαν σε μίξερ ανήλικα μικρόψαρα με φύκια, μεγάλα ψάρια, σκληρά ψάρια, αγκαθωτά ψάρια κι ό,τι άλλο έμπυχο ή άψυχο μάζευε στο δρόμο του. Μου μένει αξέχαστο το περιστατικό στη Χίο, που μ' έκανε να μισήσω τα συρόμενα εργαλεία. Ήλθε στο χωριό που υπηρετούσα ένας τρατάρης να πουλήσει τη ψαριά του, που ήταν ένα τελάρο «γοναράκι». Η χιώτικη λέξη κυριολεκτούσε. Το τελάρο είχε μικρά, μέχρι το κεφάλι μικρού κουταλιού (του γλυκού) ψαράκια, που είναι η αδυναμία, τη γανητά, κάθε Χιώτη. Το εξωφρενικό όμως είναι πως σχεδόν όλα (ένα τελάρο γύρω στα είκοσι κιλά) ήταν μικρά συναγριδάκια. Θεέ μου! Αν αυτά τα ψαράκια των πέντε γραμμαρίων μπορούσαν να γίνουν ενήλικα συναγριδία, πόσα κιλά θα ήταν;

Ανάλογη ζημιά γίνεται στον Κόλπο με τα μπαρμπουνόδιχα (πλάδια). Αυτά είναι δίχτυα απλά (δίχως μανούς), μικρού διαμετρήματος από 14 μέχρι 16 χιλιοστά και πιάνουν κουτσομούρες και μπαρμπουνία του Κόλπου. Το μικρό διαμέτρημα και το λεπτό δίχτυ πετυχαίνουν τη συλλογή παντός είδους μικρών ψαριών και μεν τα μπαρμπουνάκια και οι κουτσομουρίτσες είναι εμπορεύσιμα όσο μικρά και να'ναι, τα υπόλοιπα όμως πετιούνται στις γάτες και στους γλάρους. Μέσα σ' αυτά υπάρχουν μικρές γόπες, μικρές τσέρουλες, μικρά σαβριδία, μικρά σπαράκια, μικρά γιουμούκια, μικροί κα-

καρέλοι, μικρά λιθρινάκια. Κάποτε ο Κόλπος ήταν γεμάτος λιθρίνια και μάλιστα μεγάλα λιθρίνια, πρώτης ποιότητας, πανέμορφα ψάρια. Σήμερα διερωτώμαστε τί έγιναν αυτά τα ψάρια. Η απάντηση είναι: τα έφαγαν οι γάτες και οι γλάροι και κανείς μας δεν το μυρίστηκε γιατί τότε που υπήρχαν λιθρίνια και γεννούσαν, κανείς δεν μέτρησε πόσα λιθρινάκια κατέστρεφαν καθημερινά τα πράδια- μπαρμπουνόδιχα.

Ούτε οι ψαράδες, ούτε το κράτος ασχολήθηκε ποτέ με το διαμέτρημα των δικτύων. Ο κάθε ψαράς κάνει ό,τι του κατέβει και λόγο δε δίνει. Όλα τα δίχτυα έχουν πρόβλημα διαμετρήματος και είναι ένα θέμα που πρέπει να συζητηθεί και να μελετηθεί πολύ. Για να γίνει μια αρχή, θα εκθέσουμε μερικές σκέψεις, που ίσως να είναι απορριπτές, ίσως όμως συμβάλουν σε κάποιο προβληματισμό. Τα τυφλά (μικρού διαμετρήματος) πλάδια-μπαρμπουνόδιχα πιάνουν από τον Απρίλη μέχρι το Δεκέμβρη μικρά μπαρμπουνάκια και κουτσομούρες. Πιάνουν και μεγάλα, αλλά πολύ λίγα. Τα μικρά του Απρίλη, αν ζήσουν, με τις τροφικές δυνατότητες του Κόλπου, τον Αύγουστο έχουν διπλασιάσει το βάρος τους. Αν βέβαια τα αφύσουν να ζήσουν. Τότε και θα γεννήσουν και θα μεγαλώσουν. Ας τα πιάσουμε λοιπόν τότε, αφού δεν πρόκειται να φύγουν. Μέσα στον Κόλπο θα βρίσκονται μέχρι να πιάσουν τα δυνατό κρύα. Θα ωφεληθεί το οικοσύστημα, θα ωφεληθούν και οι ψαράδες, γιατί θα πιάσουν περισσότερο βάρος, μεγαλύτερο μέγεθος, καλύτερη τιμή και θα έχουν ανετότερη εργασία. Δεν χρειάζεται παρά τα δίχτυα να αυξήσουν λίγο το διαμέτρημά τους, για να μπορούν να ξεφύγουν τα μικρά. Αυτή η απλή κίνηση θα έχει κι άλλο πλεονέκτημα, πολύ σπουδαίο. Αν αντί για 14, 15 και 16 χιλιοστών τα μπαρμπουνόδιχα γινόταν 18 χιλιοστών, τότε θα πιάνονταν περισσότερα μεγαλύτερα μπαρμπουνία και κουτσομούρες. Τα ψάρια αυτά έχουν μουστάκια, δυο ευκίνητες προεξοχές κάτω από το σαγόνι τους, γυρισμένες προς τα πίσω για να σκάβουν το βυθό και να βρίσκουν τα σκουληκάκια με τα οποία τρέφονται. Όταν πέσουν πάνω στα τυφλά δίχτυα, δεν μπλέκει το κεφάλι τους, γιατί δεν χωρά στο μάτι του δικτυού, αλλά μόνο τα μουστάκια και μη μπορώντας να πάνε μπρος ούτε πίσω με μπλεγμένα μουστάκια, ψοφάνε. Δεν είναι όμως σταθερά πιασμένα στο δίχτυ και όταν το βαρούλκο σέρνει τα δίχτυα, ο κυματισμός σκαμπανεβάζει τη βάρκα, τα ψόφια μεγάλα ψάρια ξεκολλούν και πέφτουν από το δίχτυ στο βυθό, για να γίνουν τροφή στις κοχύλες και στους αστερίες. Αν όμως ήταν πιο μεγάλα τα μάτια, θα σφήνωναν σταθερά το κεφάλι τους και θα γλίσωναν και τα μικρά.

Λύσεις υπάρχουν. Υπήρχαν πάντα. Ενδιαφέρον για να δούμε το κάθε πρόβλημα δεν υπήρχε και δε φαίνεται διάθεση ακόμα να συνετιστούμε. Ίσως σε λίγο, με την καταστροφή που έγινε και συνεχίζεται, να μη χρειάζεται πια η σύνεση. Θα πούμε όλοι μαζί ανακουφισμένοι... «τετέλεστα!».

Μάθημα οικολογίας από το παρελθόν

Σεβαστός Μοιρασγεντής

Στα τελευταία τεύχη του Πολιχνιατικού Λόγου, ο Τάσος Μακρής, σε σειρά άρθρων του, ασχολείται με την οικολογική κρίση στον τόπο μας και τις πολύπλευρες περιβαλλοντικές πιέσεις που δέχεται ο Κόλπος Καλλονής. Ιδιαίτερα αναδεικνύει την υποβάθμιση που έχει συντελεσθεί στον κόλπο από την εντατικοποίηση της αλιείας τις τελευταίες δεκαετίες, με την εκμηχάνιση του αλιευτικού στόλου, τη χρήση εργαλείων με ιδιαίτερα καταστροφικά αποτελέσματα (λαγκάμνες, δίχτυα με μάτια μικρού διαμετρήματος, άλτα και ανθεκτικά δίχτυα, κλπ.), την μη τήρηση της νομοθεσίας (π.χ. εγκαταλειμμένα χταποδόδιχα στη θάλασσα καθόλη τη διάρκεια του έτους), την έλλειψη επιστημονικής έρευνας, σχεδίου διαχείρισης και πολιτικών προστασίας εστιασμένων στον τύπο των οικοσυστημάτων που απαντώνται στο Βόρειο Αιγαίο.

Ως επιστήμονας στον τομέα του περιβάλλοντος τα τελευταία 25 χρόνια, με ελάχιστες από τις παραπάνω επιστημονικές θα μπορούσα να διαφωνήσω. Πράγματι, η κλιματική αλλαγή και η ρύπανση έχουν επιδεινωθεί σημαντικά τις τελευταίες δεκαετίες επηρεάζοντας αρνητικά τα θαλάσσια οικοσυστήματα, είναι όμως η εντατικοποίηση της αλιείας αυτή που έχει συμβάλει στη μεγάλη μείωση των ιχθυοποθεμάτων στις Ελληνικές θάλασσες και σε κατάρρευση τους πληθυσμούς ορισμένων ειδών με υψηλή εμπορικότητα.

Δυστυχώς, τίποτα δεν προμηνύει ότι οι τάσεις αυτές θα μπο-

ρούσαν να αναστραφούν τα επόμενα χρόνια.

Από την μια η Πολιτεία ανίκανη να οργανώσει μια συστηματική παρέμβαση στον τομέα που θα βασίζεται στην επιστημονική έρευνα, στη διαμόρφωση ολοκληρωμένων σχεδίων διαχείρισης των οικοσυστημάτων που θα λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαιτερότητες σε τοπική κλίμακα, στην υιοθέτηση των κατάλληλων νομοθετημάτων και στην αποτελεσματική εφαρμογή τους. Και από την άλλη μεριά οι πολίτες, ιδιαίτερα δε αυτοί που ζουν από τη θάλασσα, μοιάζουν να ενδιαφέρονται μόνο για την ακόμη μεγαλύτερη εκμετάλλευση των εναπομεινόντων πόρων (ψάρια, όστρακα, κλπ.) με τη χρήση ακόμη πιο αποτελεσματικών-καταστροφικών εργαλείων και μηχανημάτων, αδιαφορώντας για την μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του θαλάσσιου οικοσυστήματος.

Ξεφυλλίζοντας παλιές εφημερίδες της Λέσβου, μου πρόκαλεσε πραγματικά μεγάλη εντύπωση το δημοσίευμα της **εφημερίδας Σάλπιγξ της 8ης Ιουνίου 1919**. Σύμφωνα με αυτό: «Απηγόρευσεν ο Σύνδεσμος αλιέων Πολυχνίτου εις τα μέλη του την αλιείαν εντός του κόλπου Καλλονής με γρυπάκια, λαντίσματα και βωλάσματα από 1 Μαρτίου μέχρι και 15 Αυγούστου και υπέβαλε το πρακτικόν προς τη Γεν. Διοίκησιν, την Αστυνομικήν Διεύθυνσιν Μυτιλήνης και την Οικονομικήν Εφορείαν παρακαλών όπως την απόφασιν των ταύτην περιβάλλω με το κύρος επισήμου διαταγής».

Σχεδόν 100 χρόνια νωρίτερα, οι ψαράδες του τόπου μας, απλοί άνθρωποι του μόχθου στην πλειονότητά τους, μπόρεσαν να διακρίνουν τις αρνητικές επιπτώσεις που είχαν ορισμένες πρακτικές τους στο οικοσύστημα, αποφασίζουν να δράσουν υιοθετώντας περιοριστικές πολιτικές, και ταυτό-

χρονα ζητούν από τις αρμόδιες αρχές να συνδράμουν και να εγγυηθούν την εφαρμογή αυτών των περιοριστικών μέτρων. Με άλλα λόγια αποφασίζουν να βάλουν το συλλογικό συμφέρον πάνω από το ατομικό, να δουν την μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δραστηριοτήτων τους αντί του εφήμερου και εύκολου κέρδους.

Η απόφαση των ψαράδων του Πολυχνίτου δεν μένει ασχολίαστη από τη ίδια την εφημερίδα:

«Δεν αμφιβάλλομεν ότι αι Αρχαί ευχαρίστως θα εγκρίνωσιν αυτήν την απόφασιν δι' ης προστατεύονται και τα συμφέροντα του Δημοσίου, αφού η κατά τους μήνας τούτους αλιεία δια των μέσων τούτων καταστρέφει και αυτόν τον γόνων των ιχθύων και συνεπώς και τα συμφέροντα του Δημοσίου».

Εκείνο όμως που θεωρούμεν επιβαλλόμενον είνε να συγχρωόμεν το φιλότιμον τούτο Σωματείον δια την πρωτοβουλία, αρμόζουσα εις ελεύθερους συνταγματικούς πολίτες οι οποίοι δεν αναμένουσι τα πάντα από τα Αρχάς αλλά κινούνται και υποδικνύουσιν ό,τι δέον γενέσθαι.

Θα ευχόμεθα τον Σύνδεσμον των αλιέων Πολυχνίτου, να εμμοούντο τα πολυάριθμα σωματεία της νήσου μας.»

Σχεδόν 100 χρόνια αργότερα δεν μας μένει παρά να προσυπογράψουμε την τελευταία ευχή...